

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd,

Metis XXV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, BIRŽELIS (JUNE) 9 d., 1916 M.

No. 23

Didėji Karė.

Svarbiausias atsitikimas pereiną savaitę ant karės lanko buvo didelis mušis angliško laivyno su vokišku Jutlandijos (Danijos) pakrantėse, nors apie jo išėgą prieštaraujančios svietan eina žinios. Reikia todėl manyti, kad tas mušis jurėse pasiliko neužbaigtas, nors abidvi pusės labai didelius nuostolius turėjo.

Mušis prasidėjo 1 birželio. Tą dieną, vokiečiai mėgino persivertinti pro dabojantį jures angliško laivyną ir plaukti bombarduoti Anglijos pajūrių miestus, bet išsprsti nepasisekė, vokiškus laivus patėmijo angliški laivai. Todel užginė toks mušis, kokio jurėse dar nebuvo. Mušij dalyvavo 70 angliškių kariškių laivų; kiek dalyvavo vokiškių, to tikrai nežinia, nes vokiečiai to negarsina, bet iš kitur praneša, jog dalyvavo visas vokiškas laivynas, nes prasidėjus mušui, atplaukė besimusančioms pagelbon ir kiti vokiški laivai ir du Zeppelino orlaivai.

Nors angliai stengiasi užginėti, bet, turbūt, jie didesnius turėjo nuostolius negu vokiečiai. Ant paskandintų angliškių laivų buvo apie 6000 įgulos žmonių, iš jų žuvo mažiausiai 4000, nes išgelbėta labai mažai. Paskandinti angliški mušio laivai: Queen Mary, Indefatigable ir Invincible, skraidiniai: Defense, Black Prince ir Warrior; torpedų gaudytojai: Tiperrary, Shark, Nomad, Nestor, Turbulent, Fortune, Sparrow Hawk, Ardent.

Vokiečiai pripažįsta, jog nužudė mušio laivą Pommern, Westfalen, Frauenlob ir 5 torpedų gaudytojus, bet angliai mini daugiau vokiškių laivų išnaikintų, o tame 3 mušio laivus didžiausios veislės, o jų skaitliuę naujaušią ir didžiausią vokiško laivyno laivą Hindenburg. Iš viso buvę vokiečiai nužudė 18 laivų, o angliai 20, bet buvę vokiški turėjo daugiau įtalpos, taigi buvo didesni.

Del to pasisekimo vokiečius apėmė džiaugsmo kvailytis. Ciesorius nuo Verduno, pasveikinti laivyną, iškeliavo į Vokiško laivyno stovyklą Wilhelmshaven. Laikraščiai stengiasi įkalbėti, kad jau angliškas laivynas pasiliko, kur būnaiktas ir užima jau antrą po vokiškam vietą ir buvę Anglija jau atiduota vokiečių malonei. Bet Anglija del nepasisekimo dar į desperaciją neįpuolė, nors gailisi išnaikintų laivų ir žuvusių žmonių, nes žino, kad karė vis nuostolius atgabena, nė viena ir maža be jų neapsieina. Ir po mušio angliškas laivynas pasiliko kur buvęs, kaip dabojo vokišką laivyną, taip ir daboja. Kaip užėmė pirmą vietą, taip ir užima ir po mušio, o vokiškas, turbūt, po tokių didelių nuostolių nuo antros vietos nuėjo trečiojoje, jeigu dar ne toliau.

Anglijos admiraltija užtikrina, jog ji mušio Jutlandijos pakrantėse nepralaimėjo, nes savo tikslą atsiekė. Laivyno perdėtinis lordas Charles Beresford užtikrina, jog tikslu angliško laivyno buvo arba išnaikinti vokišką, arba jį suvyti atgal į jį portą ir iš jo neišleisti. Jeigu išnaikinti nepasisekė, tai antrasis tikslas pilnai atsiektas, nes vokiški laivai tapo atgal į portą suvyti ir po tokių didelių nuostolių ne greit gal išdrys iš porto mėginti išeiti. Anglijai gi nuostolius atverseris francūziškas laivynas. Ar Vokietijai tas paranku, ar ne, ji turės apsispręsti, užimti veikimu savo povandeninių laivų ir skandinavų bėginklių pirklių ir pasazierinių laivų. Bet tą ji ir dabar dar. Taigi ir didelis laivynų mušis svarbesnį pasekmių neatgaubė. Vokiečių žinios kalba, buvę po mušio angliški laivai pabėgo namon, o vokiški iš porto išėjo ir bėgančius

vijo. Žinios tos vienok nepatvirtina ne iš neutrališkų kraštų žinios.

Ant sausžemio karę vedančios tautos niekuom tikrai svarbių, galinčių suskubinti taiką, pasigirti, negal. Mušiai vis eina tose pačiose vietose, nes nužengimo priesakin kilometro, ar dviejų vienos, ar kitos priešų kariumenės svarbiu laikyti negalima. Prie Verduno, vokiečiams pagelbon atkako suvisum 100,000 austrų.

Vokiečiai vėl giriasi, jog prie Verduno nužengė toliau. Užėmė francūzų poziciją giriose Callette ir Damloup, prie forto Vaux. Čia vokiečiams teko 500 francūzų ir 4 mašininės kanuolės. Už tai francūzai, praneša apie savo kad ir nesvarbius laimėjimus. Visi vokiečių atakai ant forto Vaux tapo atmūsti su dideliais jiems nuostoliais. Iš syk jie įsiveržė į lygumas prie Vaux, bet kontratakai francūzai juos išvijo. Taip jau turėjo aplėsti laimėtas pozicijas prie Damloup. Ir Argonne giriose vokiečių atakai tapo atmūsti. Nepasisekė jiems užuolimas ir kitose vietose prie Verduno, nes francūzai palaikė savo pozicijas, francūzų artilerija neleidė vokiečiams atakan susirinkti.

Vokiečiai atakavo ir anglių stovyklą į šiaurius nuo Fricourt, bet tapo artilerijos ir mašininių kanuolių šūviais atmūsti. Čia jie nužudė nemažai kareivių. Aisne paupiuose, Serre aplinkinėse angliai įsiveržė į vokiečių grabes, bet išmūšė ten buvusius vokiečius, atgal pasitraukė. Prie Monchy Au Bois ir Neuville St. Vast angliai paėmė kelias dešimtis vokiečių nelaisvėn. Kitose angliško fronto vietose smarkiai šaudosi artilerija.

Smarkus mušis kanadiečių su vokiečiais buvo prie kalvos 60 Sanctuari giriose, bet kanadiečiai ir liusnorai iš Suvienytų Valstijų atmūso užuolimą. Prie Hoge vokiečiai taigpi daug kareivių nužudė, o nieko nepelnė.

Ant austro-itališko fronto, kaip praneša Italijos kariumenės štabas, įsiveržusi Italijon austrų kariumenė prie Cosiero tapo sulaukta. Tas pats atsitiko pietiniaus Tirolui ir Posina paupiuose. Smarkus mušiai eina dar vis prie kalno Monte Cengio. Ant linijos Stelvio iki ežero Garda vis dar eina smarkios artilerijų imtynės. Austrai ant visos linijos nuo Posina, Artoico iki Onazo, taigpi prie Col Zomo ir Col Posina tapo sulauktyti, visi jų atakai tapo atmūsti. Austrai taigpi nesigiria svarbesniais laimėjimais; praneša vien, kad atmūso italų atakus prie Monte Barco ir Crenseck.

Austrai ir vokiečiai ant viso karės fronto pradėjo smarkų pirmyn žengimą, kad supainiotų talikininkų planus, kurie nuo pavasario rengėsi pradėti visur ofensyvą ir, kaip rodosi, tas pasisekė, nes bent iki šiol, talkininkai niekur nepradeda smarkiau pirmyn žengti.

Vien prie Salonikų talkininkai, kaip rodosi, rengiasi prie ofensyvo. Ten nuo salos Korfu tapo pergabenta išnaujo suorganizuota serbų kariumenė, kurios yra su visur simtas tukstančių kareivių. Čia gabena daugiau anglių ir francūzų. Mieste Salonikuose talkininkai pagarsino karės stovį, o policijos ir žandarų perdėtinį atstatė nuo vietų, už jų prilankumą vokiečiams ir bulgarams. Pasitaiko vis tankiai susirėmimai francūzų patrolių su bulgarais, kas rodo, jog francūzai rengiasi pirmyn žengti, todėl jų patrolių tiriņėja atėnancijų mušij lanką. Toki tirinėjimai paprastai buva daromi prieš mušij pradėjimą.

Azijos pereiną savaitę nieko svarbesnio neatitiko. Rusai, įsiveržę Mesopotamijon, ten stip-

riai laikosi. Už tai, kaip praneša iš Konstantinopolio, taigi iš ne labai ištikimo šaltinio, Kaukazo fronte turkai pradėjo ofensyvą ir atėmė rusams jų užimtą miestą Mamakhatam, 50 mylių į vakarus nuo Erzerumo. Rusai pasitraukė į rytus ir į šiaurys.

Petrogrado pranešimas patvirtina Konstantinopolio žinią apie turkų užuolimą, tik užtikrina, kad trys turkų atakai tapo atmūsti, o paskui jie tapo priversti pasitraukti atgal su visu. Rusai patvirtina ir žinią apie pasitraukimą iš miesto Mamakhatam, kurį, pasitraukdami, rusai išdeginė.

Rusai labiau subruzdė ir Galicijoje, bet iki šiol tame fronte nieko svarbesnio nenuveikė, nors kaip kur ir nustūmė austrus toliau.

Ant šiaurytinio karės fronto, taigi Lietuvoj ir Latvijoje nieko svarbaus neatsitiko. Maži susirėmimai pasitaiko vis tose jau vietose, kas rodo, jog nei viena pusė toliau nenužengė. Vokiečiai gal dalį iš čia kariumenės pasiuntė prie Verduno, tai sunku suprasti priežastis rusų neveiklumo, kodėl jie nesinaudoja iš aplinkybių ir iš rytų nepadeda francūzams, kuomet austrai padeda vokiečiams ir francūzams reikia abidvi kariumenės atlaikyti.

Vokiečiai smarkiai bombarduoja tiltą prie Ikskall. Tris kartus atakavo rusų pozicijas prie Jacobstadto, bet tapo atmūsti. Prie Mitegal buvo maži vokiečių susirėmimai su kazokais. Jie taigpi giriasi mažais laimėjimais prie Smurgonių, kur buvę nelaisvėn paėmė porą šimtų rusų. Prie ežero Drisvėty vokiečiai nušovė rusišką aeroplaną. Smarkiai rusai pradėjo veikti ant fronto nuo Pripetės iki Rumanijos. Čia buvę nelaisvėn paėmė 13,000 austrų.

MAŽOJI KARĖ MEXIKOJE.

Nors Meksikoj netruksta nepilankių Suvienytoms Valstijoms demonstracijų, bet bent tuom tarpu pavojaus didesnio kaimynų susipykimo nėra, kol Meksika nemano, kad įsiveržė amerikonių lankan vyti. O tai daryti Meksikos valdžia, rodosi, tuom tarpu nemano. Vadovas Suvienytų Valstijų kariumenės Meksikoj, generolas Pershing susitaikė su vadovu Meksikos kariumenės, generolu Gavra. Generolas Gavra uždraudė rengti kur nors nepilankias amerikonių demonstracijas, o kariumenės jų sutarė veikti iš vien.

IS AMERIKOS.

SUVIENYOTOS VALSTIJOS GAUS 50 NAUJŲ POVANDENINIŲ LAIVŲ.

Washington, D. C. Svarstant reikalavimą Suvienytų Valstijų laivyno sudarinimo, atmetta reikalavimas padidinti skaitliu didelių mušio laivų ir skraiduolių, o už tai padidinta skaitlius povadeninių laivų nuo 25 iki 50.

NAUJI SIDABRINIAI PINIGAI.

Washington, D. C. 1 liepos Suvienytos Valstijos paleis tarp žmonių naujus sidabrinus pinigų 10, 25 ir 50c. Nauji pinigai busią gražesni už dabartinius. Kad tik su gražumu neatstiktų taip kaip su aukšniais ir su 5c. Šitie naujieji visai negražesni už senuosius.

METĖ PEILIUKA I ROOSEVELTO AUTOMOBILIŲ.

Kansas City, Mo. Laikė parodą į buvusio prezidento Roosevelto automobilį miestą peiliuką, kuris pataikė į petį buvusio Roosevelto sekretoriaus Johno W. McGrath, bet jo nesužeidė. Mano, kad tas neva užuolimas buvo tai vien vaikų siausmas, be jokio tikslo.

BRANGSTA MAISTAS.

Washington, D. C. Kaip praneša darbo departamentas, nuo 1 vasario dienos maistas Suvienytose Valstijose pabrango ant vieno nuosimnio. Nuo kovo gi pereiną metų pabrango ant 8%. 18 maisto veislių palrango, o tik 3 atpigo.

TARPTAUTIŠKOS AUTOMOBILIŲ LENKYNĖS.

Indianapolis, Ind. 30 gegužio atsibuvo čia tarptautiškos automobilų lenkynės. Visus dalyvautojus, Dario Resta, matyt italias, pralenkė. Jis 300 mylių nubėgo į 3 val. 36 min. ir 10 sekundų, taigi į valandą bėgo su greitumu 83,26 mylios. Lenkynėse dvi mašinos apvirto ir keturi žmonės tapo sužeisti, o vienas iš jų, Jack Lecain, sužeistas pavojingai.

PASIKĖSINIMAS, AR BE-PROTYSĖ.

New York. Suėmė čia koki ten Fowdrbes prie namų Vanderbilt, kuris, turėdamas rankoj akmenų maišelį, metė juos į Vanderbiltio langus. Jis pasakoją, kad manė, jog tai yra Rockefellerio namas ir jį norėjęs užmušti ir tą buvę butų atlieks kitas jo draugas. Pasiuntė jį į bėpročių namus ištirti, ar protas jo tvarkoj.

ATEIVYSTĖ AMERIKON.

Kilus Europoj karė, ateivystė Amerikon buvo visai apstojus, dabar, nors ne po daug, žmonės yėl pradeda Amerikon keliauti. Kovo mėnesij šių metų atkako 27,000 ateivių, arba 11% daugiau negu vasario mėnesij ir 43% daugiau negu tą patį mėnesį pereiną metų. Kovo mėnesij 1914 m. taigi prieš karė, Amerikon atkako 92,500 ateivių. Tarp šiomet atkasiųjų buvo: italų 3810, grekų 2913, anglių 2299, skandinavų 2033, vokiečių 10-01.

PASIMIRĖ SENAS INDIJONŲ VADOVAS.

Netoli Chicagos, geležinkelio traukinyj staiga pasimirė senas indijonų vadovas Iron Tael. Jo paveikslas yra ant naujųjų 5 centinių pinigų.

AMUNICIJA EUROPAI.

Washington, D. C. Sulys surinkty statistiškio biuro žinių, vien amunicijos Suvienytos Valstijos Europon pasiuntė iki balandžio pabaigos už 388,000,000 dol. Balandžio mėnesij amunicijos pasiusta už 60 milijonų doliarų.

\$3,500,000 ORLAIIVYSTEI.

Washington, D. C. Kariškam orlaivų laivynui sekantiems metams paskirta \$3,500,000, nors paskirta buvo tik 2 milijonų. Dangiau pareikalavo republikonai ir tas tapo pripažinta.

AUDRA.

Dubuque, Ia. Kilo čia audra, laike kurios žuvo 5 žmonės. Debesij praplyšimai pagimdė potvinius, kurie daug nuostolių pridirbo laukuose.

NELAIMĖS ANT GELEZINKELIŲ.

Netoli Saunenin, Ill. viesula nuo bėgių nuputė pasazierinį traukinį. Keli vagonai apvirto ir susidaužė. Daug žmonių sužeista.

DAUG NETINKA KARIUMENĖN.

Washington, D. C. Priėmus kongreso sumanytą padidinti Suvienytų Valstijų kariumenę 20,000 kareivių, į 79 dienas priimta, vietoj 20,000, tik 8,752 kareiviai, taigi daug mažiau. Rods atsisausk 38,154, bet kiti pasirodė ne sveiki ir kariumenėn neįtiko.

ROCKEFELLERIO AUKA AUKLĖJIMUI.

New York. Rockefellerio Education Board praneša, jog garsus milijonierius Rockefeller Amerikos vaikų auklėjimo įstaigoms skiria siems metams dar 789,980 dol.

EXTRA

IS EUROPOS PASIEKIA MUS GANDAS, BUK LIETUVOJE PO VOKIEČIAIS "SPAUDA VEL UŽGINTA". TIKIMĖS GREITAI SULAUKTI PLATENIŲ APIE TAI ŽINIŲ. "LIETUVOS" REDAKCIJA.

IS DARBO LAUKO.

Chicago, Ill. Sustreikavo arklių kaustytojai. Jie reikalauja 1 dol. daugiau už dienos darbą.

Buffalo, N. Y. Sustreikavo 1000 laivų krovėjų čianykščiam porte. Jie reikalauja didesnių algų, bet laivų savininkai nenori reikalavimo išpildyti; jie sako, kad turi padarę su unija kontraktą, todėl nereikalauja didinti algų dabar.

Chicago, Ill. Valgyklos I. R. Thompson ir Weeghman padarė kontraktus su taraujančių unija. Thompson mieste turi 38 valgyklas, o Weeghman 10.

Po dviejų dienų streiko kalviai sugrįžo darban, nes visi jų reikalavimai tapo išpildyti. Nuo dabar gaus jie po 5 dol. dienai, o subatomis dirbs tik pusę dienos už visos dienos užmokesnį.

Odų dirbtuvių savininkai, turbūt vien gaudinimui streikuojančių darbininkų, leidžia atsisaukimus, jog darban priima moteris, nors visiems žinoma, kad moterys negali atlikti darbo odų dirbtuvėse vietoj vyrų.

Pittsburg, Pa. Pittsburgo apskrčio kalnakasių konvencija atmetė sutartį neseniai unijų viršininkų padarytą su kasyklų savininkais ir nutarė tarties iš naujo. Tuom tarpu streikuoja 50,000 kalnakasių.

New York. 1 birželio prasidėjo čia konvencija geležinkelių darbininkų atstovų ir kompanijų atstovų. Tarp kitko tariamasi apie įvedimą 8 val. darbo dienos. Kompanijos tam priešinosi, todėl nežinia, ar konvencija prives prie susipratimo, ar prie didelio streiko.

Dailidėms pakelta algos: Sioux City, Iowa, Bradforde ir Uniontown, Pa., Rochester, N. Y., Sheboygan, Wis., Oil City, Pa., Ford Dodge, Iowa, Easton, Pa., McKeesport, Pa., Duluth, Minn., Walsenbar, Col., Colorado City, Norfolk, Mass. ir Newport, R. I.

San Francisco, Cal. Sustreikavo laivų iškrovėjai portuose prie Pacifico ir per tai sustoję laivų plaukiojimas. Darbininkai reikalauja ant trečdailio didesnių algų. Laivų savininkai atmetė iškrovėjų reikalavimą ir tuom pagimdė streiką.

Buffalo, N. Y. Čianykščiam porte pasibaigė streikas laivų iškrovėjų. Laivų savininkai išpildė darbininkų reikalavimą ir pridėjo po 5c. už darbo valandą.

Whiting, Ind. Čianykščiai streikuojanti molderiai atmetė darbdavių pasiūlymus. Jie sutiko mokėti po tiek, kiek darbininkai reikalavo, bet atsisakė pripažinti uniją.

IS VISUR.

Italiskas kariškas laivas paskandino austrų transportinį garlaivį. Kiek su juom žuvo žmonių, apie tai žinių nėra. Bet kiti angliški povandeniniai laivai paskandino vokišką garlaivį "Kolga". Su juom žuvo 6 įgulos žmonės.

Kaip praneša iš Rymo, Grekija padarė su Bulgarija sutartį, kuriai leido rinkti kariumenę savo teritorijoj ir užimti ten svarbias strategiskas vietas. Proestas todėl Grekijos prieš bulgarų įsiveržimą yra veidmainingus.

Rusijos дума susirinko 30 gegužio, drauge apvaikščiojo dešimties metų sukaktuves nuo jos sutvėrimo. Pirmą posedį atidarė jos pirmininkas Rodzianko. Savo prakalboj jis apreiškė, jog Rusija ves karę, kol priešai nebus įveikti, nors reikty 20 metų kariauti. Klausimas tik, ar ji be pinigų galės taip ilgai karę vesti, o jų Rusijoj ilgai karei nėra ir ji paskolų gauti negali. Rodzianko apreiškė, jog Rusijoj nėra taikos partijos ir nėra visai baimės, kad galėtų kilti revoliucija.

Vokiški orlaiviai, atlėkę Anglijon, nuo karės pradžios išmestoms bomboms iki šiol užmušė 550 žmonių ir 2166 sužeidė ir tai beveik vienų civilistų, daugume moterų ir vaikų.

Vokietijoj šimet laukiama menko javų užderėjimo dėl stoko mėslo ir negalėjimo parsigabenti iš Chili salietros.

Už tai vokiškoji valdžia užtikrina, jog Lenkijoj tikimasi pulti kaus užderėjimo. Valdžia kalbina žmones pavargti vien per du mėnesius iki pjutei, o paskui busią maisto pakaktinai, nereiks nei atsiuntimo iš Amerikos.

Iš Naujos Zelandijos laivas Cumberland gabeną ant karės lauko Belgijon ir Francuzijon angliškiems kareiviams pusę milijono žuikių. Su tokiu siuntiniu laivas iškeliavo į Liverpool.

Gegužio mėnesij angliai nužudė 5767 oficerus ir 28,470 kareivių.

Naujasis Prusų maisto ministris žmonių išmainimui sumanė rengti miestuose viešas valdžios valgyklas, kurios turės rūpinti maistą gyventojams. Pirmą tokią valgyklą įrengė Berlyno priemiestij Schoenberg, turinčiame 30,000 gyventojų. Maisto ministris pareikalavo pinigų įtaismui tokių valgyklų visuose Vokietijos miestuose.

Pasigarsino vėl Chinų respublikos neprigulminga provincija Nunan, turinti 22 milijonų gyventojų. Kaimyniškos provincijos neprigulmingoms pirmiau pasigarsino.

Kaip praneša iš Šveicarijos, padėti besigrumiantiems su francūzais prie Verdun vokiečiams tapo pasiusta diktai austrų kareivių.

Vokiškas katalikiškas laikraštis "Koelnische Volks Zeitung" praneša, jog Italijos karalius apšleido generalį štabo stovyklą prie Undine ir pasitraukė į saugesnę vietą.

Garsus Vokietijoj kanuolių ir amunicijos fabrikantas Krupp pirkto netoli Dessau naują dirbtuvę kanuolėms amunicijos dirbinimui. Provincija prie tos autonomiškos Airijos nepriklausys. Airijos parlamento atstovais bus dabartiniai Anglijos parlamento atstovai.

Berlyno gyventojai mėsos gauda tik pusę svaro savaitė. Kiaušinių ir cukraus visai nėra.

Carranza vėl pasiuntė Suvienytoms Valstijoms notą, kurioj reikalauja atšaukimo jų kariumenės iš Meksikos, o jeigu to neįspildys, gaudina išvijimu, taigi karė. Meksikos kariumenė renkasi prie rubežius ir gali Suvienytų Valstijų ten esančių kariumenę atskirti nuo rubežius. Meksikos konsulus mieste El Paso piliakatais pakvietė Suvienytose Valstijose gyvenančius mexikonus užsirašyti konsulate. Karės ministris generolas Obregon pašaukė kariumenės visus mexikonus be skirtumo partijų. Notoj pasakyta, jog Suvienytų Valstijų kariumenė Meksikoj visai nereikalinga. Jos pasilikimas nereikia bausmėnė expedicija, bet reikiša prieš įsiveržimą į svetimą kraštą. Jeigu ta kariumenė nebus atšaukta, tai Meksiką nieko daugiau nelieka, kaip su ginklu ginti kraštą nuo svetimų įsiveržėlių.

Nuo pradžios austrų ofensyvo ant itališko fronto, jiems nelaisvėn pakliuvo 30,388 italai kareiviai ir 694 oficerai.

Iš Šveicarijos praneša apie naujus, milžiniškus vokiečių orlaivius, kokius jie pasidirdino. Nauji orlaiviai turi 750 pėdų ilgio ir turi 54,000 kubikų pėdų įtalpos; arba dusek daugiau už senuosius. Turi jie 7 motorus, kanuolę ir prietaisus bombų mėtymui. Sveria po 40 tonų ir gali pasikelti 15,000 pėdų į augstį.

Turkijoj vidaus reikalų ministris Falat Bei prisakė susaundyti 52 kareivių už dalyvavimą distrikte Van armėnų skerdyne. Dar daug kareivių už tai teisman patraukta.

Vokiški orlaiviai atlėkė ties miestu Bar le Duc ir metė bombas, kurių eksplozija užmušė 18 civilistų, o tame 2 moteri ir 4 vaikus, o sužeidė 25.

Anglija išpirkto visas šiuose metuose Norvegijos žvejų sužvejotas žuvis, kad jų vokiečiai gauti negalėtų.

Pietinėj Amerikoj, republikoj Venezuela, po kandidatų rinkimo, kuomet išrinko kandidatą prezidento vietai generolą Gaviro, valstijoj Zulia kilo maistai. Užmušta 20 žmonių, o sužeista daugiau. Kariumenė šaudė į žmonių pulką. Buvusį prezidentą Aranguren nelaisvėn paėmė.

Iš Paryžiaus praneša, buvę Anglijos sosto įpėdinis rengiasi vesti dukterį Italijos karaliaus Jolanda.

Meksikoj, mieste Monterey gyventojai kėlė protesto nepilankias Suvienytoms Valstijoms demonstracijas, kuriose dalyvavo 15,000 žmonių. Minios žmonių, traukdamos gatvėmis, koliojo nekenciamos amerikonus, del jų besikišimo į vidurinius Meksikos reikalus.

Kaip praneša iš Londono, Austrijos kariškas teismas mirtim pasmerkė žymius čekiškus veikėjus už besistengimą vėl suartinti čekus su rusais. Mirtin pasmerkė: čekų seimo atstovas Dras Rozenstein vadovas jaunachčekų Vienos parlamente Dras Kramarz, buchalteris Zamazol ir Cervenka, sekretorius laikraščio "Narodny Listy."

Kaip jau pirma padaryta Vokietijoj, taip ir Italijoj visi laikrodžiai 4 birželio dieną viena valanda atgal sugrąžinti. Tas pats padaryta pirmiau Francuzijoj ir Anglijoj.

Ponas J. O. Širvydas plačiai aiškino, kad mes Amerikos lietuviai būtina turime stengtis šelpiti tuos karės ištikusius savo nelaiminguosius brolius ir sykiu prisirengti, kare pasibaigus, kas tik galės, daryti pasiūlyti ir savo tėvynei Lietuva. Parvažiavusių stengtis davoti karės nuteriotą Lietuvą; užimti savo vietą, jas sutaisyti, nes kitaip Lietuva bus apgyvendinta štetintaučiais, o ypatingai pragobėliais vokiečiais, o lietuviai kaip tauta, netekę savo tėvų-pratėvų žemės, turėtų amžinai jiems tarnauti.

J. Tareila, trumpai apsakęs nuolatinius Lietuvos vargus, kokių jis nuo senų amžių visados ant savo silpnų pečių nešė, ragino lietuvius aukauti tėvynės pagelbėjimui.

Vietinis klebonas kun. V. Bukaveckas trumpai, bet labai aiškiai padarė kelią faktiškų atsakymų vietiniams socialistams, kurie nuo jo pirmiau buvo reikalavę pasiteisinimo. Socialistams buvo paduota keli svarbūs atsakymai: deli jų nesudėjimo su visais vietos lietuviais aukavime ir aukų siuntime sušelpimui nelaimingųjų nuo karės nukentėjusiųjų lietuvių; jis pasakė jiems, kad tas yra tik užsipirimas laikyti tas aukas, kokiais jie čia pirmiau yra nuo žmonių išgavę, ir nesiųsti jų badaujančioms ir mirštančioms.

Tiesą sakant, sunku ir vardas rasti tokiems žmonėms. Jei bent Lietuvos istorija jiems tinkamą vardą suras.

Ant laimės pas mus Ansonioje, nėra nei tautininkų, nei klerikų; vienai yra tik lietuviai ir vienos rankos pirštais suskaitomi taip vadinami "džian-bambiniai socialistai."

Vietos lietuviai, visuose reikaluose dirba ir veikia išvien, ypatingai aukų rinkime. Pirmiausia laike p. Simkaus prakalbų, sausio 30 d. 1916 m. sudėjo žymią auką 1000 rublių; tie pinigai buvo pasiūti vardu Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karės šelpiti į Petrogradą. Gavome žinią, su priemonių pasirašymu, kad pinigai gavo 15 d. kovo 1916 m. Dabar gi vėl pasiuntėm tos pačios draugijos vardu 605 rublius, kuriuos tikimės per 3 ar 4 savaites ten priims.

Ansoniečiai aukautojai visi kaip vienas yra pilnai užsiganėdę, kad jų sudėtos aukos pasiekė draugiją, kuri veikia, ką tik išgali, kad sušelpus varguose paskendusius svetimojo šalyje išblaskytus lietuvius.

P pinigai (pirmesnė auka 1000 rublių) ir dabartinė 605 rubliai buvo pasiūti per vietinį agentą J. Tareilą, kuris paskaitė už rublius pagal tuolaikinį kursą, t. y. be mažiausio uždarbio.

Tikimės, kad neilgai laukus ir vėl pranešime dar apie gausesnes aukas. Bandydime sudėti dar žymesnę auką, kurią stengsimės išsiųsti stačiai į Vilnių, pagelbėti Tėvynėje pasilikusių mūsų brolių lietuvių, kuriems, be abejonės, paselpa labai reikalinga.

Ansoniečiai, aukavusieji nukentėjusiems nuo karės lietuviojai:

Po \$11.00—Jonas Tareila, Edvardas Stasiunas; po \$5.00—M. Butrimavičius, Kaz. Andriejaitis, Jonas Balsis, Ant. Vailionis, B. Jovaiša, J. Kasinskis; po \$4.00—J. Babaliuskas; po \$3.00—St. Gudžiūnas, St. Puskenelis, J. Šventobūdrėnas, V. F. Babonas; po \$2.00—St. Janiškevičius, Ant. Baronas P. Laukaitis, J. Jonila, Vl. Pascekas, V. Kubeckas, Br. Dapkus, T. Kaslis, Kaz. Beržinis, Vyt. Šauklys, Kaz. Loda, J. Kulikauskas, P. Kanapeckas, J. Paskevičius, V. Kaminskis, V. Cibulskis, M. Petkevičius, T. Savickas, Ant. Kaušila, P. Atkočiūnas, J. Kniulis; po \$1.00—Ant. Kušis, K. Zybarta, And. Zalmieraitis, J. Danieliūtė, Eduardas Stasiūnas (vaikas), J. Poderis, Ant. Stasaitis, Kaz. Drulia, Mag. Klimienė, V. Zaica, J. Černauskas, J. Višmontas, Ant. Dubinskis, J. Kasaitis, J. Zemaits, Ant. Gudžiūnas, O. Timinskienė, J. Dunauškas, Marė Steonavičiūtė, Mot. Klimas, R. Šalčiūnė, P. Vailionis, Kaz. Kubeckaitė, Mar. Beržinienė, St. Ramanauskas, Tom Dilius, Ant. Baranauskas, J. Kaslaitis, P. Šukys, Ignas Kipštis, J. Banevičius, Ant. Mačiulis, V. Babonas, Ig. Vailionis, J. Kontautas, Pr. Zalauskas, J. Tamulis, J. Marčiūnaitis, J. Volungevičius, K. Stonis, Pr. Jankus, O. Vyšniauskienė, M. Beržinaitis, S. Jaruškevičius, Vl. Arbauskas, Sal. Cimbalas, St.

Levinskas, Mot. Jankus, Ona Poldžikienė, J. Juskiš, And. Bilskis, Kaz. Burkauskas, El. Kušlenė, po \$0.50—Sil. Taruška, Pov. Loda, J. Radzevičius, Liud. Deliuviene, Mar. Burkauskienė, Pr. Grabauskas, J. Raulionis, Pr. Bieliauskas, Smulkių aukų \$1.15. Lietuvių Politikos Klubas pridavė \$26.76. Viso \$194.76.

Jonas Tareila.

IŠ HARRISON, N. J.

Balius. Geg. 30 d. Gabijos. Brolių ir Seserų D-ja turėjo balių L. Hartmano svetainėje. Šita nesenai suorganizuota moterų ir vyrų draugija yra didžiausia už visas kitas vietos draugijas.

Savo gyvavimo pradžioje ji buvo parengusi prakalbas ir dabar balių, kuris buvo daug žymesnis negu kitų draugijų. Ypatingai šitas balius atsižymėjo maršu, kur maršuojantieji turėjo ant lazdelių vėliukus su parašu "Gabijos D-ja".

Šita draugija susispietė visas gabiausias jaunimas. Galima tikėtis, kad ji be balių užsiims ir dažnesniu rengimu prakalbų. Bet prie didesnio veikimo atsiranda ir daugiausiai ardytojų to veikimo. Šitai ir dabar buvusis šitos draugijos pirmininkas, p. Baurušaitis, pykdamas užtai, kad jo neįsikišimo pirmininku kitam pusmečiui, grumoją draugijai subankrutijimui ir kiliutis jai daro. Kerštavimas, žinoma, visai neįsitaisomas; nariai nerinko jo delto, kad jis netaktiškai draugijos reikalus vedė; bet net jei ir nebūtų jiems nieku nusikalęs, tai ir tai jie turėjo teisę daryti taip, kaip jiems matėsi tinkama.

Tas jo kerštavimas draugijai negalės daug pakenkti. Atseitį galima laukti daug žymesnio draugijos veikimo, nes dabar pradeda stiprėti, pamačiusi kas jai kenkia ir išrinkusi tinkamus tvarkos vedėjus.

Kaimynas.

IŠ DONORA, PA.

Išvaziavimas. Nedėlio, 28 d. buvo Jaunimo Ratelio piknikas—išvaziavimas į girias. Išvaziavimas buvo gana smagus ir linksmas, nes jame dalyvavo daugiausiai jaunimas. Šokta visoki ratiukai iki vėlav vakarui. Šitas išvaziavimas būtų buvęs kur-kas smagesnis, jeigu nebūtų užėjęs lietus, kuris visą smagumą sutrukdė. Rodos, reikėtų tik pasidžiaugti tokiu pasilinksminimu, kur susirinkę po medžiais gražiai žaidžia ir linksmiasi; gi reikiama nors valandėlę pakvėpuoti tyru oru. Per visą savaitę dirbtuvė gana prisikvėpavusi dulkėto oro.

Bet ypatingai smagu yra, kad tokiuose pasilinksminimuose nėra vietos svaiginantiems gėrymams. Ši kartą irgi apsieita be svaigalų. Iš to matyti, kad vietinis jaunimas žengia prie prakilnumo.

Bet ar visiems tokis gražus išvaziavimas patiko? Kur tau! Dar tą nedėliedienį vietos kunigas per pamokslą "išbarė" kam neeina bažnyčiai; girdi, jie Dievą garbina giriose su bonkūtemis, su svaigalais. Netiesa "jagamastie"; ten jokio Dievo garbinimo bonkūtemis nebuvo. Aš manau, kad klebonui geriau pritrūktų pagirti jaunimą už tokius darbus, bet ne keikti. Butų, be abejonės, ir išmintingiau ir geriau.

T.—nis.

Iš GRAND RAPIDS, MICH. Sandaros kuopos susirinkimas. Nedėlio, geg. 28 d. nauja ALTS. 17 kuopa turėjo savo susirinkimą. Iki šioliai mes nieko negalėjome veikti, nes nebuvo gerai sutvarkyta mūsų kuopa, bet nedėlioje, šitame susirinkime susitvarkėme geriau ir turime viltį, kad pradėsime šį-tą veikti. Nors mūsų prisirašusių draugų nedaug, bet tikimės gauti jų daugiau, kaip pradėsime šiek-tiek veikti. Mes norėtume, kad šitos politikos lietuvų organizacijos kuopa Grand Rapids išaugtų iki pilno savo svarbumo ir tuoju tikslu veikiame.

Pereitame susirinkime išrinkome komitetą iš dviejų narių: p. L. Braškio ir p. M. Šilinsko; abu dar yra veiklus ir tikime, kad jie pasidarys.

Taipogi girdime, kad mūsų valstijai žada aplankyti ALTS. Centro išsiųstas kalbėtojas p.

(Saičms. Jeigu papultų mums proga ir galėtume gauti jį mūsų mieste pakalbėti, tai mielu noru pasinaudotume tuomi, bet patį kalbėtoją parsitraukti iš toli kur nebeįsigalime dar tuo tarpu. O būtų labai pageidaujama.

ALTS. 17 kp. raštininkas, Vytautas A. Goberys.

IŠ MONTREAL, CANADA.

Lietuviai smarkiai veikia. Jau beveik metai laiko, kaip skaitau "Lietuvą", bet apie Montrealio lietuvių judėjimą nieko nepatėmijau; tartum jie nieko ir neveikia. Tuo tarpu jie veikia ir veikia smarkiai.

Tris metai atgal Montrealio lietuvių sulaukė gerą veikėją kun. I. Vyšniauską, kurio rūpesčiu ir žmonių pritarimu jam tapo nupirktas aštuoni lotai žemės už \$15,500 bažnyčios statymui. Perna rudenių sujudė visą Montrealio apšvietusieji lietuviai ir tapo atbaigta mokėti už lotus.

Neilgam laikui praslinkus, pradėta kalbėti apie bažnyčios statymą ir nutarta statyti savo nuosavą bažnyčią. Po to mūsų gerbiamas klebonas, nieko nelaukdamas, surado kontraktorių ir netrukus bažnyčia pradėta statyti ir po kelių mėnesių iškilio baltas bažnyčios bokštas. Tai yra pirmuotieji lietuvių bažnyčia visoje Kanadoje. Montrealio lietuviai yra labai dėkingi už jį savo klebonui ir visi jaučiasi labai užgailėdintais. Dabar mums lietuviams prašius akis, kuomet nereikės po svetimačiųjų bažnyčių sklepus rankytis ir aniems lenktis.

Už keturis šventadienius, ką lietuvių laikydavo pamaldas; jie užmokėdavo už sklėpą nuo \$25 iki \$50.

Mūsų parapija skolos neturi iš kitur kaip tik iš savo parapijos; žmonės, užjaučiantieji savo parapijos reikalams, kiekvienas dėjo savo kapitalą į parapiją ir tokiu būdu sudėdė milžiniškas kapitalas. Nuosimti mūsų parapija moka kas kiek reikalauja. Bet retas reikalauja daugiau kaip 3 ar 4 nuosimėio. Tokiu būdu prie mūsų bažnyčios kapitalo niekas nepriklauso, išskiriant pačius parapijoms.

Balandžio 9 d. nauja lietuvių bažnyčia tapo pašventinta. Ant pašventinimo atsilankė didelis skaitliūs žmonių ne tik lietuvių, bet ir svetimačiųjų. Po pašventinimo lietuvių bažnyčios mūsų gerbiamas klebonas užprašė parapijoms į naują bažnytinę svetainę, kur jie buvo pavaisinti valgiais ir gėrimu (gerimai, žinoma nebuvo svaiginami). Po valgiui klerikas Čepikas pasakė gražią ir naudingą žmonėms prakalbą. Jis ragino juos laikytis vienybėje, apibrieždamas dabartinį Lietuvos padėjimą.

Montrealiečiams būtų labai malonu, kad čia dažniau atsilankytų koks iškalbus kalbėtojas.

P. P. S.—iš.

IŠ HARRISON, N. J. Straikas pasibaigė. Worthington Pump Works dirbtuvės darbininkų straikas pasibaigė su išlaimejimu darbininkams ir jie sušėjo prie darbo geg. 2 d. Straikas prasidėjo bal. 10 d.; pirmiausiai sustraikavo molderiai, tašytojai ir pagelbininkai, kuomet bendrovė nenorėjo jų reikalavimų išpildyti. Juos pasekė visi kiti ir taip sustraikavo visa dirbtuvę.

Pirmiausiai reikalauta 48 valandų darbo į savaitę ir 10 nuosimčių pakėlimo mokesties; bendrovė pasiūlė nuo nuosimčių daugiaus mokesties, paliekant tas pačias darbo valandas, arba 52 valandas į savaitę su 54 valandų užmokesčiu. Darbininkai tą atmetė. Po savaitės laiko bendrovė pasiūlė 51 valandą su 54 valandų užmokesčiu, bet darbininkai ir tą atmetė.

Antgalo geg. 26 d. bendrovė sutiko duoti 50 valandų su 54 valandų užmokesčiu ir darbininkai sutiko šitą pasiūlymą priimti. Sulig šito susitaikymo darbininkai gaus dvigubą užmokesčių už darbą septintadieniais ir šventadieniais ir laiką ir pusę už darbą naktimis ir šeštadieniais po pietų. Po vidunaknį jie gaus dvigubą mokesčių. Priimant darbininkus atgal, sutikta jokio skirtumo tarp jų nedaryti.

Straikas buvo vedamas labai ramiai ir viso tik do suareštavimai buvo. Straikavusių buvo 1500, bet 300 iš jų pristoję kitur

dirbti, šiton dirbtuvėn sugrįžo tik 1200.

Užsiskakymų bendrovė turi ant \$3,000,000, užtektinamą darbo vietiems dirbtuvės darbininkams devyniems mėnesiams.

Geg. 26 d. vietos majoras John J. Daly, pamatęs kun. Mockaus plekatus dalinant, pranešė policijos viršininkui, M. Rodgersui, buk jis girdėjęs, kad jam kitur buvo užginta šitos misijos laikyti, todėl ir čia būtų geriau jam nedavus kalbėti.

Policija pasirūpino, kad Mockus nekalbėtų Harrisone.

Pilypas iš Kanapių.

IŠ BUFFALO, N. Y.

Vietos lietuviai. Čia yra kelios dešimtys lietuvių šeimynų, bet jos tarpe lenkų taip išsiskirstę, kad sunku jos surasti. Vienai jų yra sulenkėję, kiti su lenkėmis apsiėdę ir taip savo lietuvištvę bijo, kad net nesiskaito esą lietuviais. Vienok tarp jų yra dalis, ką nesidrovi savo tautos vardo ir skaito lietuviškus laikraščius. Skaito "Lietuvą", "Ateitį", "Am. Lietuvį" ir "Keliav." Be abejonės yra ir tokių, ką kitokių laikraščių skaito. Žinau tokių, ką skaito "Saulę"; bet tiems kitokių laikraščių neįduosi skaityti; jie bijo jų.

Taippat nemaža dalis yra tų, ką vien rudį traukia. Tie apie visus laikraščius sako vienodai, "ką tie laikraščiai, jie visi meluoja".

Šitie net ir lenkams netinka ir jie vadina juos "Ciemi litwini". Pasaulio Žinovas.

IŠ WATERBURY, CONN.

Pirmiejių dr-jų atstovų posėdis. Geg. 23 d. buvo susirinkimas atstovų pirmiejių draugijų, kurios rūpinasi rinkimu aukų nukentėjusiems nuo karės. Prie 6 delegatų 34-os "susipratėlių" kuopos prasidėjo dar tris delegatų kokios ten Literatisko Darbininkų D-jos ir, kaip matyti, mūsų susipratėliai nori paimti visą kontrolę ant to darbo, tik nežinia, ar tas jiems pasiseks, nes jau ir kitos draugijos suprato mūsų susipratėlių pasisvertimą ir pradėjo raginti savo pasiuntinius lankyti susirinkimus.

Šitas susirinkimas buvo vienu ramiausių, kokie kuomet yra buvę, bet susirinkusieji atstovai labai nusistebėjo, kuomet baigiantis susirinkimui J. Laskevičius padavė net keliatą sąskaitų už laikymą Bagočiaus ir d-ro Sliup po \$3 ir už laikymą pp. Bulotų ir p. Zemaitės taipgi \$3 į dieną; viso sąskaita išneša apie \$22.

"Susipratęsieji" pasiuntiniai tiek pasizūrėjo vienas į kitą, bet nieko nesakė; matyt, bijojo ką pasakyti prieš savo tėvą ir užtėrė; kiti gi ir tą nutylėjo. Bet dabar draugijos subruzdė ir pareikalavo, kad tos sąskaitos būtų atmestos, nes Bagočius tą patį vakarą buvo kviestas kalbėti kitos draugijos, iš kurios paėmė \$15, o už masinį susirinkimą gavo tiek pat; taigi jis savo sąskaitas galėjo apsimokėti pats. Kas atsieina d-ro Sliupo užlaikymo, tai jis yra visų pageidaujama ir kiekvienas, sužinojęs, kad jis atsilankis, įjiesko progos jį pas save parsivesti.

Kas atsieina užlaikymo pp. Bulotų su p. Zemaitė, tai buvo susirinkimas po prakalbų, kuriame buvo ir patį svečiai; ten buvo išduotas raportas apie prakalbas ir priimta sąskaita p. Bulotos išlaidų. Tame susirinkime kaip tik ir buvo vieta pareikalauti atlyginimo už užlaikymą. Bet kaip čia pareikalauti, kad jie patį tenai buvo? Dabar žmonės pasakoja, kad užlaikymą svečiams davė prastą, o smulkęje padarė iš to gerą biznį, nes visi čio svečių aplankyti ir juos ir patį Laskevičių iš širdies pamylėjo. Be to dar Laskevičius skaito save lietuviškuoju Rockefelleriu, o čia nori dar gauti iš nukentėjusiems sudėtų skaitikų.

Todel yra griestai pareikalauta, kad sekantis susirinkimas tas sąskaitas atmestų. Jei tas nebūtų padaryta, tai ir visa konferencija gali pakrikti.

Konferencija užkvietė į debatus p. Simkų ir p. Bulotą. Pirmasis apsiėmė; nuo antrojo dar negauta žinios. Jei šitie debatai įvyks, tai waterburiečiams bus proga pamatyti, kiek šiukšlių yra pas Europos inteligentus.

V. D.

IŠ MILWAUKEE, WIS.

Aukos. Ačiu darbštumui vietos "Fondo" Komiteto, aukos pradėjo plaukti daug smarkiau. Pirmiau daugiausiai buvo renkama tik nuo lietuvių; dabar, atsidarius komitete darbščių vyrų, jau yra kitaip.

Va, laikant susirinkimą gegužio 21 d., p. F. Matulis susirinkęs pridavė \$9.00. Aukavo sekancijos ypatos: M. Mikas; F. Matulis; T. Rooten, Joe Rooten, A. Lapenas, J. Krasauskas, A. Sagadinaitis, I. Matiejaitis ir F. Cino.—po 50c.

I. Remša, S. Dorn, K. Nyhter, A. Cussio, P. Karliuskas, P. Brodzik, F. Sagadinas, J. Formaniak, J. Buhenko, J. Teller, D. Karlevskis, F. Foznack, A. Hudzinskis po 25c.

Smulkiu \$1.25. Taipgi šiame susirinkime per V. Genčiauską aukavo: Č. Zau-meyer 50c. J. G. Boyd \$1.00. Sv. Jurgio Karcivių Dr-ja per Bareišį \$1.30 ir J. Beržanskis susirinkime 25c.

V. Genčiauskas paaukavo laidkrodėlį vertės \$10.00, kuris bus laidžiama išlaimėti. Yra pagirtina, kad Fondas nutarė kuogreičiausiai pasiūsti su rinktas aukas į Vilnių nukentėjusiems nuo karės lietuviams, kas ir buvo padaryta.

Gegužio 31 d. tapo pasiūta \$141.00, arba, pagal tos dienos kursą, 714 markių, tiesiog į Vilnių "Lietuvių Selpimo" draugijai, kurios pirmininku yra A. Smetona. Pinigus siuntė per "First National Bank", kuri gvarantavo, kad siunčiami pinigai nueis į vietą, o jei neuueiti, tai sugrąžis atgal.

Ačiu tiems, kurie atjautė mūsų broliams nelaimėje ir varge ir kiek galėdami aukavo; taipgi ir tiems, kurie be perstojo dėjo savo trusą, aukas rinkdami, kaip tai; V. Stanpikas, aukų rinkėjas nuo pat pradžių susitvėrimo Fondo; p. J. Beržanskis gerai ir saugiai laikė pinigus ir I. Vitkus geriausiai tvarkė reikalus. Kitų vardų nei neminėsiu, bet pasakyti, kad visas komitetas gerai darbavosi.

A. F. Janauskas. Fondo Raštininkas

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

"Lietuvos" 21 num. atspausdinto mano korespondencijoje iš So. Omahos, Neb. įsikėvė labai nemaloni klaida. Ten pasakyta: "TMD. 17 kp. pirmininkas, p. V. Sabaliauskas buvo nukirstas vakaro tvarkos vedėju ir suvedėjų įplaukų ir išlaidų sąskaitos."

Istikrųjų turėjo būti šitaip: TMD. 17 kp. pirmininkas p. M. Salčius ir Teatralisko Ratelio pirm. p. V. Sabaliauskas, buvo nukirsti to vakaro vedėjais ir tvarkos prižiūrėtojais; taipgi suvedimui visų įplaukų ir išlaidų sąskaitos. Todel, toje korespondencijoje išsireikšimas: "tvarkos vedėjas, turbūt jau išsigėres, pradėjo savotiškai elgtis," krinta ne ant T. R. pirmininko, p. V. Sabaliausko, tik ant TMD. 17 kp. pirmininko p. M. Salčiaus.

Manydamas, kad dabar bus viskas aišku, šiame atsaive klaidą ir atspirašu p. V. Sabaliauską už bereikalingą su visu nekaltai, per klaidą padarytą įžeidimą.

Ratelielis.

POLEMIKA.

"Lietuvos" 21 num. korespondentas, tulas Pilypas iš Kanapių rašydamas apie Birutės Choro koncertą buvusį Harrisone, N. J. geg. 13 d., pasmerkė rengėjus ne pagal prasižengimą; jis kaip pradeda sudyti, tai net ir druskos pritrūksta. Choroistams išmėtinėja, kad niekai tokie rengėjai, jei patengia vakarą, su alumu, o paskui alus truko prakilnesnį pasilinksminimą.

Blogai, kad alus valdo Pilypas iš Kanapių. Tas tiesa, kad alus ir kiti svaigalai neturi būti giriami, bet nepagirtinas ir korespondentas už tokį išmėtinimą. Jis užmeta rengėjams tą kaltę; patarčiau šitam korespondentui žiūrėti į vakarą sulig to, kaip galima surengti jį, o ne kaip į fotografiją ant sienos. Čia svetainės savininkui neuždrausi pardavinėti svaigalus, o choroistams daryti svetainės neturi. Šitos svetainės ligšiol negalima buvo taisyti, kaip Pilypai nu-rėtys, be svaigalų. Nejaugi būtų buvę geriau, jei pats savininkas būtų atsiuntęs savo gaują

tarnų su tacomis ir tie laike dainų būtų dar labiau išpykinę svečiams? Laikė koncerto niekas nesiūki; jis priveda gerą pelną p. St. Simkui, nes, girdi, svečiai gerai traukė. Čia turiu pasakyti, kad pelnas buvo skiriamas muzikos parėminui, o apie svečių traukimą per pusę valandos sakysiu, kad ne kiek galėjo pritraukti, nes koncertas pabaigta 11:15 vakare, o prieš 12 val. vakare jau visi išsiskirstė, nes nuo 12 vakare svetainė visuomet esti uždaryta. Vakaraug negraži užbaigė tik du iš suvirš 500 publikos ir tie patys prisitraukė ne koncerte, bet kitur kur; jie jau atėjo prisitraukę ir jų nepermainys, jie papratę traukti ir nieko prakilnesnio nežino ir žinoti nenori. (Neleisti girtų svetainėn. Red.)

Tame pačiame 21 num. yra ir kita korespondencija Muzikos Myletojo. Ten tinkamai apkalnuota ir paminėta, kaip nesusipratėlių visokiam prakilnesniam suengimui pakenkiamą.

(Pilypas iš Kanapių ne Birutės Choriui priekaištą darė, tik abeloni išreikšė savo pageidavimą, kad vakarai būtų rengiami be svaiginamų gėralų, o tas visai buvo vietoje ir Vietinis, mūsų nuomone, be reikalo protestuoja prieš jį.—Red.)

Vietinis.

Žinios-Žinėlės.

Youngstown, O.

—Geg. 9 d. New York Central gelžkelio detektyvas Hofman nušovė lietuvių Mužą. Mužas čio šu savo draugu nuo pikietos 9 val., sutiko minėtą detektyvą su kitu einant. Detektyvas sužinojęs, kad jiedu eina nuo dirbtuvės, kur yra straikas puolėsi ant jų. Mužas su draugu leidosi bėgti, bet Hofman jį nušovė. Ant rytojaus Hofman pats prie to prisipažino.

Bentleyville, Pa.

—Bentleyville ir Ellsworth kasyklose darbai eina labai gerai. Balandžio pradžioje čia buvo kilęs angliakasis straikas, daug žmonių išvazinėjo, dabar truksta net darbininkų.

Baltimore, Md.

—Baltimorės airių kunigai pradėjo gaudyti lietuvius prie savo parapijų, labiausiai jaunus kudiukius ir paaugusius, norėdami jaunus lietuvius prisitraukti prie savęs.

Homestead, Pa.

—Carnegie Steel Co. liejykloje išstipintas plienas, beliejant jį į formas, pradėjo tyksti į šalis ir aptaškė ten dirbantį Jurgį Blažantį. Apdegė burna, ausis ir ranka. Ims kelios savaitės, kol jis galės dirbti.

Saginaw, Mich.

—Saginawe yra septynios geležies liejyklos ir daugelis visokių medinių darbų. Dirba daugiausiai lenkai—tamsiausi žmonės. Yra pusėtinai ir lietuvių, tarp kurių randasi ir vienas kitas daugiasusisipratęs. Išnaudojimas darbininkų didelis. Geležies liejyklose sunkiausias darbas dirbą už 18 centų valandai.

Pittsburg, Pa.

—Daktarės J. T. Baltrušaitienės rūpesčiu išstatyta sveikatos paroda SLA. Seimo laiku nuo birž. 5 d. iki birž. 9 d. tame pačiame name, ką ir Seimas—lenkų svetainėje prie 18 gatvės SS. Pittsburgo.

Lewiston, Me.

—Seimininkės, ypatingai tos, kurios savo namus turi, nutarė, kad įnamių mokama už būstą mokesčiai \$1 į savaitę yra permaža ir kad toliau jie turį mokėti po \$1.25 į savaitę.

JIEŠKO GIMINIŲ.

Antanas Pivaras pajieško savo sesers Varonikos ir giminių Juozo Simonio ir Ignaco Škalio iš Mackelskių sod., Kovarsko parap., Vilkmergės pav., Kauno gub. Juozo Avizo bei Jono Simonavičiaus iš Troškunų parap. jo adresas toks: V Dieisvųjų-čjų Armiją, polevoi rotų No. 5. Upravlenie 3 Mortirnago Artileirjasko Polovogo Divizioną Antonu Kazimirovu Pivaru.

Pabėgėlis nuo karės Povilas Bajelis pajieško savo pusbrolio Vincento Meeveckio, Kauno gub. Panevėžio pav., Linkavos vals. ir parapijos, pusbrolio 3 metai gyvena Amerikoje. Adresas toks: Gorod Moskva, Selo Begorodskoje 2-ja Progonnaja ul. d. 2, kv. 2, Povilu Bojalisu.

Stasys Kriaučiūnas, gimnazijos mikišny Gaisrių kaimo, Antanavo gm., Marijampolės pav., Suvalkų gub. pajieško savo giminių. Jo adresas toks: Jaroslavl, Romanovskaja ul. No. 44, gimnazistu S. J. Kraučiuasu.

Juozas Petravičius iš Šilviečio kaimo, Zyplių valsčiaus, Namiščio pav., Suvalkų gub. pajieško D-ro Prano Puskunigio ir Juozo Malunelio. Jo adresas toks: Tambovskaja gub., Kozlovski ujezd, selo Staro-Juriev, dom Z. J. Lugaunovo.

Petras Mikolūnas ir Ursulė Burbaičia, abu iš Skapiškio ir pasimėję su tėvais, pajieško Emilijos Burbaičios, Ursulės Matuzaičios ir kitų giminių. Adresas toks: Moskva, Tverskaja ul., Leontjevskij per., dom 13, kv. 4. Petras Mikolūnas.

Stanislovas Jukna, pabėgėlis nuo karės, Kauno gub., Novė Aleksandrovska pav., Pondelice v., Gineišių sod, jieško savo dviejų dukterų Paulinos Juknaičios ir Zosės Tindžiulienės. Norėtų gauti nuo jų pašėpą. Adresas toks: Moskva, Srietenskaja, Prosvirin per. d. 4, kv. 7. Stanislav Juchno.

Jonas Tamašauskas jieško savo sesers Barboros ir Jono Leikaus, abudu Kauno gub. Jo adresas toks: V Dieistvųjų-čjų armijai 28 Parkovoi Artillerijskoj Brigad; 3

Visi laikraščiai stundami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantiesiems padomai turi paduoti, redakcijos žurnalai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiųsti laisvus rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autorui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Yčas Anglijoje.—Prie ty darbščių vyrų, kaip minėjome, tikrai priklauso ir p. M. Yčas, lietuvių atstovas Dumoje ir prezidentas Lietuvių Draugijos nuo karės nukentėjusiems šelpiti.

Apie jo pasitarimus mūsų tautai, laike šios karės ir pirmiausia, mes jau daug žinome. Darbuojasi jis ir dabar, važinėdamas su Dumos parlamentare delegacija Europoje. Jis jau buvo Anglijoje, po to atkankas dar Francuzijos ir Italijos parlamentus.

Niekur jis nepraleidžia progos pasitarnauti Lietuvai darbu, ar žodžiu.

„Išsivijų Draugas“ paduoda daug žinių apie jo buvimą Londone ir atsilankymą Skotijoje. Tarp kitko, „Išsivijų Draugas“ rašo:

„P. M. Yčas buvo perstatytas Britanijos karaliui ir karalienei, kaip lietuvių atstovas, prie turėjo progą keliais žodžiais ir apie Lietuvą priminti. Lygiai ir kitur visur buvo perstatinėjamas kaip lietuvių atstovas, nors Dumos nariai atvykę atstatovais Dumos partijų, o ne tautų.“

Ypatiškas perstatymas galinčiausios konstitucinės monarchijos valdovui, abelai nepaprastai garbingas šiais laikais atsitikimas.

Bet lietuviams, kovojantiems už savo tautos politinę gyvastį, yra ypatingai svarbus kiekvienas padorus, žmoniškas įrankis, vedantis prie įgijimo lietuvių tautai laisvės. Todel ir viršininkas atsitikimas yra mums daugiausia svarbus, negu iš paviršiaus išrodo. Svarbus jau nors tuom, kad laike ilgų šimtmečių Lietuvių tauta, per savo atstovą, pirmą sykį užsiekė didžios viešpatijos valdovais apie tai, kad ji, Lietuva, yra gyva ir yra pasirijusi gyvuoti, kaip ir kitos tautos gyvuoti.

Mums yra tikrai smagu, kad p. Yčas, ačiu savo diplomatiškais gabumais, galėjo pastatyti dalyką taip, kad jis visur yra perstatinėjamas ne tik kaip paprastas Dumos narys, bet ir kaip lietuvių atstovas.

Lietuvos politiškas klausimas pirmą sykį pradeda užimdinėti prideriančią sau vietą pirmieji Europos reikalų, o jeigu taip, tai jis, anksčiau ar vėliau, bus ir išrištas. Tuomi kiekvienas lietuvis gali tik pasidžiaugti.

Kita medalis pusė.—Manėme visai nekalbėti apie tuos „kritikuojančius-dergiančius veikėjus“, bet užtikę gerą tokių neva „veikėjų“ pavyzdį, negalime susilaikyti, jo nepadaug. Štai kaip Skotijos socialistų organas Rankpelnis „kritikuoja“ p. Yčą už tai, kad jis pakliuvo parlamentaren rusų delegacijon ir atlanko dabar kitus Europos parlamentus:

„Ir ištikrųjų, rašo „Rankpelnis“,—tai yra svarbus dalykas Yčo pateikimas į delegaciją, nes, rodos da tik pirmas Lietuvos atstovas užsitaravo tokios ištikrųjų pas čarą ir apskritai pas Rusijos valdžią. Kitas Dumos atstovas tremia į Sibirį, į katorgą grūdzia, nes jie darbininkų reikšlus gina, priešinasi karo teisrui. Kitaip yra su Yču. Už darbininkų reikšlus „gynimą“ euras jam davė medali; už „priešinimą“ karui, pateko į delegaciją tam tikslui, kad tą karą da labiau sustiprinti, kad da ilgiau galėtų jis tęstis.“

Kai perskaitai, ar išgirsti panašios rusišės marmalinos, tai ir nenoroms ateina galvon mintis: kas žin, ar toki vyrai turi visus šulius galvoje?

Dviejopos rusišės veikėjai.—Buva įvairių žmonių ir įvairių nuomonių. Vieni, pavyzdžiui, my-

li nenuilstančiai dirbti, nepaisydami į kritikas, ar įvairiausių užsipuldinėjimus; kiti myli kritikuoti ir užsipuldinėti, nepaisydami į tai, kad yra darbo, kurį reikėtų atlikti. Pirmos rusišės žmonių paprastai buva nedaug,—daug mažiau negu antros rusišės žmonių; tokių netruksta nei Lietuvoje, nei čia Amerikoje. Tarp pirmos rusišės žmonių, galima priskaičiuoti: pavyzdžiui, p. Martyną Yčą, tiek pasidaravusį laike šios karės Lietuvoje, dabar uoliai jos naudai besidarbuojanti. Mums teko ir tenka daug išgirsti apie jo darbus; neteko girdėti, kad jis kitus viešai kritikuotų, užsipuldinėtų.

Prie antros rusišės priklauso „kritikuojantieji veikėjai“ jų veikimas yra labiausiai tame, kad „kritikuoti“, užsipuldinėti ir dergti tuos, kurie daug dirba. Tuom „kritikavimo-dergimo“ darbu jie taip baisiai yra užimti, kad nelieta jiems laiko ką kitą veikti: keliai išryto su kritika ant lūpų, eina gulti su dergimo poteriais, net ir miego tankiai pradeda savo kritikas bambėti.

Tokių „kritikuojančių veikėjų“ yra daug—mažų, vidutiniškų ir didelių. Kas jie toki? O! nu-eikite į nekurias prakalbas, paminkit nekurios laikraščius—lengvai juos galėsite pažinti...

Te juos Dievai! Ne apie juos mes norime kalbėti. Geriaus kalbėti apie pirmosios rusišės vyrus.

Ištikro keista.—P. A. A. Bulota kalbėjosi Pittsburghe su „Naujiečių“ korespondentu apie amerikiečių „politiką“. Anot šito korespondento pranešimo, p. Bulotai „keista atrodo, kad del aukų rinkimo tokiu tikslu kaip šelpimas nukentėjusių nuo karės, reikėtų dar kokiom sriovėms varžyties, ir iš nepolitisko reikalo daryti politiską... Keista jam [Bulotai], kaip čia žmonės nesiskaito su savo žodžiais ir kaip vieną dieną rašo, ar saka visai nemato savo veidmainavimo, kaip vieną dieną rašo ar sako tą, o kita visai priešingą“...

Jeigu ištikro tai turėtų būti p. Bulotos nuomonė, teisingai perduota, tai gal tas reikėtų, kad jis galų-gale pamatė savo klaidą, įnešdamas savo misijon „politiką“ nuo pat pirmo žingsnio Amerikoje („Gerai padarėte jus, socialistai, kad aukų nesuntėt klerikalams“—pirmą p. Bulotos žodžiai Amerikoje).

Bet žinios, ateinančios iš Pittsburgho Seimų, kur ir p. Bulota turėjo žodį, nurodo, jog ir p. Bulota dar tos klaidos, ant nelaimės, nėra pastebėjęs. Atsimindami, kad „kaimyno akyje gresiausia pastebima pasina, negu savo loconoj—rastas“ galima ir p. Bulotai dovanoti jo lengvą išsitarimą apie menamąjį amerikiečių veidmainavimą. Visur yra gerų žmonių, visur yra ir veidmainių—nedaugiau jų tarp amerikiečių negu tarp europiečių, kuriems taip pat nestoka tikrų „fruchtų“.

Pruseika ir L. S. F.—P. Pruseika, „Laisvės“ redaktorius, aiškinasi delei Serantono prakalbos, kurioje jis, anot anksčiau tilpusios korespondencijos, buk išsitaręs, kad Lietuvos Šelpimo Fondo aukos tikti kėlimui revoliucijos „bernių ir kumečių galvosė“, kuomet karė užsibaigs. P. Pruseika griežtai užsina ir sako, kad nors jis apie „revoliucijos kėlimą galvosė“ kalbėjęs, bet turėjęs omenyje ne L. S. F. aukas, tik socialistų partijai aukas kurias, esą, reik rinkti.

Kaslink savo pažiūros į Lietuvos Šelpimo Fondą, jis taip rašo „Naujienose“:

Jau suvirš du metai, kaip darbuojuos L. S. Fondui. Pasakiau ju naudai apie 50 praskalbų. Užtariau jie ir žodžių, o galbut, dar daugiau raštu. Ir „Laisvė“, kurią redaguojau, visuomet rėmė Fondą. Tačiau nei aš, nei „Laisvė“, nei kuris bent kitas laikraštis, remiantis L. S. F., niekuomet ir prie jokių aplinkybių nėra pasakęs, kad L. S. F. suaukauti pinigai eis revoliucijos, ar panašioms reikalams. Kiek yra tame Fonde pinigų—visi jie buvo ir tebėra skiriami tik nukentėjusiems nuo karės šelpiti.

SLA. SEIMAS.

Delegatai pradėjo rinktis Susivienijimo Lietuvių Amerikos Seiman subatoj. Chicagos delegatas, p. F. P. Bradchulis, atvykęs iš Cleveland, Ohio, buvo bene pirmutinė seiminė kregždė. Vakare padėjo plaukti delegatai iš visų pusių: burys new yorkečių ir brooklyniečių, didžiulis Chicago burys, susidedantis bene iš 16 asmenų, ir pagalios, Naujos Anglijos delegatai.

Nedėlioj atsibuvo tautininkų Sandariečių posėdis (apie tai bus platesnis atskiras straipsnis). Visur sukinėjas tyčiai iš Chicagos atvykęs K. Jurgelionis, nenusisėkusi kandidatas į SLA, prezidentus. Delegatai nustebinti, kad nei delegato mandato jis negalėjo Pittsburghan atsivežti. „Aha, tai organizuos saviškius, socialistus“—patėmija vienas.

Stasys Geguzis.

Panėdėlyj prasideda SLA seimas. Delegatų bus daugiau 80. Tariamasi, ką rinkti Seimo vedėju. Balsų daugumu išrenkama Stasys Geguzis, naujasai busiantis SLA prezidentas. Seimo vice-pirmininku išrenkama Dr. A. Zimontas iš Chicago, III, seimo sekretoriais lieka P. Norkus, „Vien. Liet.“ redaktorius ir V. S. Jokubynas iš Rockford, Ill., buvusias „Tėvynės“ redaktorius.

SLA Seimo delegatų surašas, kaip lyginai ir kuopų nutarimai iškalno pagaminti Centro Sekretoriaus ir atspausiti atskirose knygelėse,—labai geras seimų patobulinimas. Delegatų suraše pažymėta iš viso,—bet, be abejonės, bus permainų, nekurie gal neatvažiuos, o Chicagos moterų kuopa, pavyzdžiui, prisiuntė kitą delegatę, p. nią P. Giraitienę.

Pribuvo seiman šie delegatai:

1 kp., Edwardsville, Pa. Juozas Vnukauskas, Jonas Gibavicius, Antanas Čepanionis. 6 kp., Plymouth, Pa. M. A. Raginskis. 7 kp., Pittston, Pa. K. Jonellunas, T. Pankstis. 10 kp., Philadelphia, Pa. T. Astramskas. 11 kp., Waterbury, Conn. J. Zemanuskas, A. Povilaika, Vincas Buzalė. 14 kp., Cleveland, Ohio. Jonas Pierpa. 12 kp., Nanticoke, Pa. Luk. Baltrukonis. 21 kp., Detroit, Mich. Fel. Motuzas. 23 kp., Shenandoah, Pa. Aleks. Kupstas, L. Joneikis, St. Geguzis. 29 kp., Westville, Ill. Fr. Bendorius. 30 kp., Scranton, Pa. K. Gibaltienė, F. Živatkas, Dr. J. Šilupas. 34 kp., New Britain, Ct. Jonas Mikalauskas, J. Skritulskas. 35 kp., Wilkes-Barre, Pa. Jurg. Valšinis, F. E. Botryntis. 36 kp., Chicago, Ill. Jonas P. Pajauskas, F. P. Bradchulis, Dr. A. Zimontas, Dr. K. Drangelis, Dr. A. L. Graičlunas. 38 kp., Brooklyn, N. Y. A. Ramanauskas. 40 kp., Pittsburgh, Pa. Izid. Kvederis, Dr. J. T. Baltrušaitienė. 42 kp., Wilmerding, Pa. B. K. Kondratavičius, St. Tarela. 43 kp., So. Boston, Mass. Jurg. Dragasius. 51 kp., Bridgeport, Conn. Rom. Adžauskas. 52 kp., MtCarmel, Pa. Ant. Bagdonas. 57 kp., Worcester, Mass. P. A. Dėdynas. 64 kp., Baltimore, Md. Jonas Alyta, P. Lazauskas. 66 kp., Ansonia, Conn. St. Bujauskas.

74 kp., So. Chicago, Ill. Sim. Kvietkauskas. 76 kp., Brooklyn, N. Y. Jonas Laučiskis. 77 kp., Rockford, Ill. V. S. Jokubynas. 83 kp., Brooklyn, N. Y. Jonas V. Lūtkauskas. 86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa. Jonas K. Maziukna. 90 kp., Bridgeville, Pa. Ig. Savukaitis, S. Bakanas. 92 kp., Courtney, Pa. Dom. Lekavičius, Ant. Latvis. 99 kp., Herminie, Pa. Jurg. Andriusis. 103 kp., Johnston City, Ill. Ant. Virvičius. 105 kp., Dayton, Ohio. Tam. Skačkauskas. 107 kp., Philadelphia, Pa. Ad. Slesorunas, Juoz. Spokas. 122 kp., Chicago, Ill. Ant. Česna; F. K. Strzyneckis; Ant. Beržinskis. 126 kp., New York, N. Y. A. B. Strimaitis; V. K. Račkauskas, J. M. Danielius, Pr. Bajoras, K. Vilkevičius, A. M. Martus. 129 kp., Chicago, Ill. Bronis Lenkauskas. 135 kp., Philadelphia, Pa. Vaeiovas Karuza. 142 kp., New Haven, Ct. M. J. Vokietaitis. 152 kp., Braddock, Pa. Jurg. Urbanas; V. Zakaitis. 159 kp., Collinsville, Ill. Ant. Metellonis. 160 kp., Donora, Pa. V. P. Banionis. 165 kp., E. Vandergriff, Pa. F. Kemežutis. 172 kp., Duquesne, Pa. Jon. Aleškevičius. 182 kp., Chicago, Ill. Marė Radzevičiūtė. 197 kp., Monessen, Pa. Klem. Kupris. 194 kp., Cicero, Ill. Kazys P. Develkis. 201 kp., Seelyville, Ind. Ant. Alaburda. 208 kp., Chicago, Ill. P. Giraitienė. 212 kp., Kenosha, Wis. K. Brazevičius. 213 kp., Brooklyn, N. Y. P. Norkus. 214 kp., Pittsburgh, Pa. P. Pliškis. 216 kp., Erie, Pa. Vin. P. Matulevičius. 228 kp., E. New York, N. Y. Ona Karallutis. 230 kp., Nanticoke, Pa. Vik. Kamarauskas. 246 kp., Plymouth, Pa. Morta Austrienė.

„BULOTA—VILIUGYS-TĖS MOKYTOJAS“—SAKO ŠLIUPAS. (Telegramas). Pittsburgh, Pa.—Birželio 6 d.—Birželio 5 d. vakare prakalbė Dr. Šliupas visiškai susipyko su Bulota. Bulota išniekino tautininkų darbus, Šliupas išvadino jį vilingystės mokytoju. Bulota visiškai susikompromitavo, net socialistai pasipiktino. Svetainėje kilo baisus trukšmas. Martus Bulotą dalaigė. Živatkas sako Bulotai: „Darai Amerikoje treason“ (tėvynės išdavimą). Seimo pirmininku išrinktas Stasys Geguzis iš Shenandoah, Pa., vice-pirmininku Dr. A. Zimontas iš Chicago, Ill., Sekretoriais—P. Norkus iš Brooklyn, N. Y. ir V. S. Jokubynas iš Rockford, Ill. (Toliaus bus)

Extra

RUSAI PRADĖJO ŠTURMĄ.

Petrograds, Birž. 5 d.—Po ilgo neveikimo rusai staiga pradėjo užpuolimą ant visos pietinės fronto pusės,—nuo upės Pripet net iki Rumanijos rubežiaus. Užpuolimas, matomai, yra smarkus; artillerija veikia išilgai visą frontą ir pėstininkų šturmai prasidėjo daugelyj vietų. Rusai jau užgriebė 13,000 tautonų nelaisvėn. Ypatingai smarkus užpuolimas, yra Galicijoje, į šiaurvakarius nuo Tarnopol, kur rusai perlaužė austrų frontą, bet anot austrų pranešimo, buvo atgal kontr-atakų atmušti. Expertai mano, kad šitas rusų veikimas yra arba pradžia didelės vasarinės kampanijos, arba rusų miegrių yra atitraukti austrus nuo italų fronto, kur austrai vis dar smarkiai italus spaudžia.

RUSAI MUŠA AUSTRUS.

Petrograds, birželio 7 d.—Milžiniškas rusų užpuolimas ant visos fronto nuo upės Pripet net iki Rumanijos rubežiaus eina didyn ir pasekmingai rusams. Rusų oficialis pranešimas skelbia, kad jau užgriebta nelaisvėn 480 oficerų ir daugiau negu 25,000 ka-

DUMOS DELEGACIJA LONDONE.

Šitas paveikslėlis paimtas iš „The Illustrated London News“ ir parodo dalį rusų dumos parlamentarės delegacijos Londono hotelyj. Jie atkankys ir Francuzijos bei Italijos parlamentus. Delegacija susideda iš 11 narių nuo Dumos ir 7 nuo Valstybės Tarybos. Paveikslelyj stovi nuo kairės į dešinią: A. Oznoišin, A. Radkevič ir M. M. YČAS (lietuvių atstovas); sėdi nuo kairės į dešinią: Tetiščev, Demčenko, Protopopov (dumos vice-pirmininkas), profesorius Miliukovas (kadetų partijos lyderis) ir Dr. A. Singarev.

reivių; paimta 27 kanuolės ir daugiau 50 kulkasvaidžių. Rusų armijas veda gen. Brusilov. Austrai traukiasi atgal, negalėdami, kol kas, nei kontratakų daryti. Mušis tęsiasi ant fronto apie 375 verstų ilgo.

CHINŲ PREZIDENTAS MIRĖ.

Pekinas, birž. 7 d.—Pagarsėjusis Chinų prezidentas Yuanshikai mirė vakar išryto karališkame palociuje.

LORDAS KITCHENER. ŽUVO.

Londonas, birž. 7 d.—Lordas Kitchener, Anglijos karės ministris ir „tvirčiausias Yuanshikai“ žuvo sykiu su visu savo štabu, kuomet laivas Hamphire užsoko ant minos netoli Orkney salų. Niekas iš laivo neišsigelbėjo. Kitchener plaukė Rusijon. Jo netekimas yra didžiausiu Anglijai smugiu.

Sekminių Pavakarėj. (Užbaiga)

Užtemimas traukėsi gana ilgai—apie penkioliką minutų. Žmonės, kurie dar turėjo sąmonę, vieni vaičiojo, maldėsi per tą laiką, mislydami, kad tai teismo diena atėjo; kiti, persigandę, griuvo be žado, ar dairėsi aplink, nesuprędami, kas dedasi; o gyvuliai, būbė ir stargė po laukus, iki vėl nušvito...

Tai buvo pirmas ano kvestoriaus pranašavimo išsipildymas. Mikolas Oginskis pašaukė mane vesti jo ukį. Vedžiau tuomet prie pat Rietavos Sauslankių dvarą. Buvo tai dar baudžiaivos laikuose, kada ponai su žmonėmis darė, ką tik norėjo—gyviems kailį lupo ir mainė ant šunų.

Taip, antai, kunigaikštis Oginskis, kuris visoj apie linkėj buvo skaitomas vienu iš geriausių ponų, kaip pats savo akimis tai mačiau, stiprų vyrą su Pajuralio ponu išmainė ant kalaitės.

Taip tai elgėsi tais laikais Oginskis. O apie kitus ponus, kaip jau kalbėjau? Kas dėjosi tuomet, šiandien atsiminus, plaukai ant galvos šiausi. Duko visi prieš galą.

Plungės dvare reta diena tepraeidavo, kad ką neužplaktų. Tas pat dėjosi Švieksnoje, Kretingoj ir kituose miestuose. Gargzdų ponas, savo pasiutimu visus perviršindavo. Visų kitų ponų piktybės užtemdavo prieš jojo pašėlimą. Jis, budavo, kiekvienam išranda naujus išmislus ir nerimdavo patol, iki žmogų ne užgalabindavo. Budavo, jei įvyks ant kurio,—negana rykščių ir kitokių „išmislių“, įlaipindavo žmogų į medį ir liepdavo gegužę kulti. Pats, paėmęs šautuvą, šaudavo žmogų, ir kada žmogus

kraujais apspylęs, puldavo iš nedžio, ponas, juokdamasi, sušukdavo: „gegužę nušoviau!“

Taip ir panašiai tais laikais valdė ponai žmonėmis.

Dalis tų nelaimių puldavo žmonėms ir už girias. Nors virto girios ant akių, bet ponai už nuskynimą virbalo žmonės draskė, kaip tik išmanė, o ypač tuomi atsižymėdavo kunigaikštis Oginskis.

Tais metais vieną vasarą Plungėj, poną už kankinimą ir žudymą žmonių, išsukė iš sakyklos: „Atsiminkite Plungės ponai! Už tokius jūsų darbus plunks jums pragare vėlniai!...“ Po to tas pat kunigas, sekančią savaitę, Švento Petro ir Povilio dienoje, sakė pamokslą ir Rietave. Iškeikė ir kunigaikštį. Sūkė iš sakyklos: „Jei žmonių vargus ir kačias didina dar ir girios,—melsiuosi tad Dievop, kaip Šventas Jokubas neduotų lytaus, kad visos girios išdytų!“

Oginskis už tokį pamokslą kunigaikštį norėjo suimti. Pasituntė kristijon ketetą vaičių, kad po pamokslu kunigaikštis zakristijos tiesiai pristatytų į dvarą. Kunigas, besakydamas pamokslą, pasilenkė kažin ko sakykloje ir daugiaus jo niekas nebmatė.

Vaitai, nesulaukdamai kunigo grįžant, bėgo sakyklon žiūrėti bet ten ant sakyklos laiptelio rado tik kamžą ir stulą. Nors jieškojo kunigo visur, bet niekas čia daugiaus jo nebmatė... Vėliau tik girdėjosi, kad iš sakyklos iškeikė tas pat kunigas Švieksnos, Gargzdų ir kitus ponus. Nors ponai norėjo jį suimti, bet niekur jiems tas nepasisekė. Oginskis, įsiūtęs, pasisukė į dvarą ir už kunigo nesuėmimą stipriai išpėrė tarnams kailį.

Ateinantį pavasarį pasirodė žvaigždė su šluota. Po pasirodymo žvaigždės, kitą pavasarį, kad šlavė girias, tai ištisi, neapmatomi girių plotai barskėjo nuoga's strogais: Girias tą pavasarį anksti amaru apgūlė juodos, itikrai, kirmytės. Kunigaikštis, matyt, tai suprato,—gal atsiminė kunigo žodžius... Visame valstijų prisakė nuo galvos po kvortą tų kirmukų pristatyti pas vaičius. O kada visa tai buvo padaryta, vežė jas vežimais į girias ir suvertė kruvomis, siera apipylė ir degino, smardino, manydamas tuomi Dievą apgalėsias... Bet netruko nė iki pusei vasaros, o ištisos girios,—net pušis ir eglės,—stuskojo be skųjų. O Gargzdų grafą tą metą, prieš atlaidus Pano Marijos Anioliškos, iš nakties rado kambario kerčioje sukrusę su betinlauojančia galva.

Po tų atsitikimų, apie vidurį devinioliktosio šimtmečio, kada prislinko baudžiaivos panaikinimas, Lietuvoj kilo jau iš kalno ponų prirengtas—maistas. Prie maisto žmonės patraukė labiausiai kunigai iš sakyklų ir per išpažintį,—tuli kunigai ėjo net patįs šaudavo žmogų, ir kada žmogus

Maistas nesisekė.

Maskoliai visur ėmė viršų ir sukilėjams reikėjo vien giriose slapstyti.

Maistui nevykstant, kunigaikštis išvažiavo su visa šeima Paryžium,—taip jis pats pasakė susirinkusiems jį išleisti. Bet į trečią dieną vėl grįžo namon. Kada buvome šaukti į dvarą, pamatęs poną, užklausaui:

„Kodel taip veikiai ir netikėtai kunigaikštis pagrizotė?“—„O brači, vaike, Nemunas užtvėnė—negalėjome pervaziuoti,“—atsakė kunigaikštis.

Po to, antrą dieną, atvažiavęs pas mane į Pylitškės dvarą (aš buvau jau perkeltas palei Andrejavą šį dvarą vesti) ir plodamas man plastaka per petį, sako: „Vaikel! riskitės rupinkitės,—o man jau mirtis rupi...“ Aš, nieko panašaus nemanydamas, nesupratau, ką jis tuomi nori pasakyti. Tik į ketvirtą dieną po to atėjo žinia iš Rietavo—„kunigaikštis mirė!“ Netikėjau, iki pat nepamačiau...

Kunigaikštienė, palaidojus vyrą, dvarus ir visą reikalą pavėdė komisoriaus priežiurai, o pati su vaikais, tuom tarpu išvažiavo į Francuziją.

Po kunigaikščio laidotuvių į septynią dieną, pribuvo į Rietavą su kanuolėmis ir kitokiomis pabūkloms daugybė m. brolių. Bet niekam nesipriešinant, viena kariumenės dalis ištraukė tolyn, o kita apsisitojo kunigaikščio dvarė, palociuje.

Taip tai baigėsi visa toji „karė“. Ir po to kaip užgule visu savo sunkumu maskoliai ant mūsų, tai ir iki šiai dienai nepaleidžia. Tai ketvirtas ano kvestoriaus pranašavimas išsipildė.

— Vaikai,—tęsė senis,—keturių pranašavimų išsipildant pats sulaukiau, bet penktojo jus jauniejai, rasi, sulauksite. Aš tik prašau Dievo, kad toji pranašavimajoji karė, kuri turi kilti iš vakarų, nebūtų perskaudi mūsų tautai. Kad nenuplėstų per daug ir be to jau nuvargusią mūsų šalį. Kas rytas ir vakaras aš meidžiuosi ir prašau Dievo, idant tikėtusi mus gelbėti nuo didelių pavojų...

— O jus, jauniejai,—apžvelgęs visus, kalbėjo toliaus senis,—stropiau tik rupinkitės, dirbkite... Tai išaus tautai malonesnis rytojūs, skaidresnė užtekės mūsų šaliai saulelė. Juk ir Dievas pasakė: „Rupinkies žmogau, ir aš tau gelbėsiu.“ Juk sanžiningai besirupinant, kasdieną skaidrės dvasiškas ir materijalis mūsų tautos gyvenimas. Kaskartą kils vikesnis jaunimas, šviesesnė inteligentija, kuri ves tautą apsvietos ir išminties keliu kultūros priešakini...

Antgalo, pamatę savo apjaktiną ir klaidą, grįš prie motinos kalbos ir tautos papročių ir mūsų Lietuvos didžiunai,—bajorija, kuri iki tol džiaugėsi svetima skarmalais. Ir lenks tada jie,—tie didžiunai—galvas, minėdami vardus ir darbus tų amžiaus niekintų prastunelių, ką surukusiose

grintelėse, po šiaudinių stogų išlaikę nesuteptą motinos kalbą ir tyrą tautos dvasią ir kraują—lietuvių.

Ateis tada galės tiems mūsų vargams, persekijimams, kaip tai sakė ir anas vienuolis, ir pravis tuomet mums malonus gyvenimo pavasaris. O maskoliai su savo apastaliskais bėdėliais, Muravjovu, Vonseckiu, Klugenbergu ir kitais, kurie jau prigėrė mūsų kraują, pasiliks patiems maskoliams ant negarbės...

Pabaigė senis kalbėjęs.

Paziūrėjo saulėleidžio pusėn, kur didelė paraudusi saulė jau klytojo medžių viršūnėse, pasirengusi keliuon už kalnų-girų į antrą žemės pusę.

Sugniaužė senis sena savo gisluota ranka storą gumbuotos obelės lazdos kriukį ir, pasiremdamas, atstojė.

Sukilo visas burys ir skirstėsi kas sau į namus—su vilčia sulaukti geresnės gadinės...

Žemaičių Antanas.

Atsakymas į p. Rimkos Atvirą Laišką.

Į "Lietuvos" padarytą patėmimą, kad p. Rimka, kaip parodo jo ikišiam laikinį veikimą, mano anksčiau ar vėliau skelti tautininkų Sandarą, jis atsako "atviru laišku, adresuotu man, žemiaus pasirasusiam.

Tą laišką išsiųsijus, randame du svarbiausius dalykus: Viena, buk aš "denuncijavęs" "Naująją Lietuvą", kuomet aš pasakiau, kad jos turinys niekuomet nesiskiria nuo visų kitų socialdemokratiškų organų. Antra, kad teisybė yra, jog jis, p. Rimka, nori ankstesnio "susiartinimo" ir bendro veikimo su musišiais socialistais, nesa "mės" [p. Rimkos liaudininkai] ir socialistai turime vieną bendrą priešą—tai klerikalus.

Kalbėdamas apie pirmą dalyką, p. Rimka daug net priešaroja, kad del mano pasakymo apie "Naujosios Lietuvos" turinį gali daug žmonių "visai nekaltai nukentėti" (suprask, valdžia ir žandarai gali net prisikabinti). Berekalingas asarojimas, kurį p. Rimka, kaip išrodo, pridėjo ne kaip argumentą, bet kaip sau—kad sukelti neapikantį prieš mane akys tų žmonių, kurie panašių reikalų nesupranta.

Apie "Naują Lietuvą", ar kokio kito laikraščio turinį nėr ko "denuncijuoti", nes tą turinį skaito ir perleidžia patys rusų cenzoriai.

Jeigu valdžios cenzoriai ji praleidžia, tai reiškia, kad jis yra valdžiai tinkamas, nepriešingas, vis vieną kaip jis ten nesivadintų. "Lietuva" yra tautinis laikraštis (ne joks social-demokratiškas), o tačiau jis Rusijos valdžiai nėra patinkamas ir rusų cenzoriai jo visai Rusijon nepraleidžia. "Viena Liet." yra taipgi tautinis laikraštis, o vos vienas kitas jos numeris į Rusiją patenka. "Laisvė", "Naujienuos" ir "Keleivis" yra socialistiškai laikraščiai, o "Kova" ir aiskiai sakosi, kad ji yra socialistų organas—vienok visi jie nuėina Rusijon ir pridūdami net 1905 metų prasikaltėjams, (kaip matyt, pavyzdžiui, iš Aleksos laišku).

Tai gi visos p. Rimkos kalbos apie tą menamąją "denunciaciją" išrodo tik visai negudrus baubas...

Dabar kaslink antro dalyko. Jeigu p. Rimka ir jo "liaudininkai" nori geriaus artintis, ar vienyti su socialistais—tai jo valia ir niekas prieš tai nieko neturi. Reikėjo tik nuo pat pradžių aiškiai tai pasakyti, vieton dangstytis iki šiam laikui įvairiais naujai darytais "ligos lapais". Aš daugiausiai gerbiu tuos žmones, kurie atvirai pasisako, kas jie yra, o ne tupioja aplinkui ir bijosi savo tikrų vadų pasivadinti.

Daugelis tautininkų nesutinka šiame klauseme su p. Rimka. Ir aš su juom nesutinku, tame, kad p. Rimka ir jo taip vadinama "liaudininkai" jiško susitarinimo su socialistais, (ar su kuom kitu) tam tikslui, kad kovoti prieš ką nors trečią.

Didžiama gi tautininkų, jeigu ne visi, organizuojasi ne kovai, bet tam kad dirbtų tautinį darbą. P-as Rimka jiško tokiu, su kuriais jis bendrai galėtų kovoti prieš kitus, mės gi tautininkai, jiško-

me tokiu, su kuriais mės galėtume bendrai dirbtį tautinį darbą.

Todel mės nesivienijome su klerikalais, kad "laužyti ragus" socialistams; todėl mės nesivienijome su socialistais vien tik todėl, kad "trinti klerikalus". Vieni-jimūsi, paremtam specialiskai ant tokio pamato, kad "laužyti ragus" savo politiskiams priešams, mės niekadoms nepritarim, nes kaip minėta, mės ne tiek norime kovoti, kiek budavojantį darbą dirbtį. Tas yra pamatinis tautininkų sriovės dėsny.

Jeigu mės, tautininkai, mėginome vienyti su katalikais, tai vien tik todėl, kad jie pripažįsta tautinį principą ir su jais galima būtų bendrai dirbtį Lietuvos tautinį darbą (pirmųjų "svečių" atsilankymas tą parodė). Su socialistais mės negalėjome iki šiolei vienyti, nes jų svarbiausia užduotis iki šiolei buvo (ir, berods, dabar yra) ne tiek remti naudingus mūsų tautai darbus, kiek juos griauti, jiems kenkti ir niekinti tuos asmenis, ar organizacijas, kurios tokius naudingus mūsų tautiskam atgijimui darbus atlieka.

P-ui Rimkai, kaip rodo, yra brangesnė internacionalė "demokratija" negu lietuvių (istinkro, lietuvių) tautistės terminų jis labai net vengia, mėgindamas juos visur pilnai pakeisti ta "liaudininkyste" ar "demokratiškumu").

P-ui Rimkai, kaip rodo, yra brangesnė internacionalė "demokratija" negu lietuvių (istinkro, lietuvių) tautistės terminų jis labai net vengia, mėgindamas juos visur pilnai pakeisti ta "liaudininkyste" ar "demokratiškumu").

Delei "Ateities" Kritikos.

"Lietuvos" num, 20-me tilpo keletas užklausimų ir atsakymų apie tai, koks yra skirtumas tarp "savivaldos" ir nepriegulmybės ir kas būtų, jeigu Lietuva gautų po šios karės savivaldą.

"Ateitis" užvedė su "Lietuva" polemiką, tvirtindama, kad "Lietuvos" atsakymai buvo, esą "didžiulio klaidingumo" ir todėl ji, ("Ateitis"), tas klaidas "atitaisė" ilgame savo straipsnyje.

Su "Ateitimi" nemanytum vesti ginčų delei dalykų, kurie kiekvienam apsviestiesiam žmogui yra aiškūs ir be aiškinimų. Vienok daugeliui mūsų žmonių gali būti naudingas platesnis šitokių reikalų apkalbėjimas. Todel ir talpiname pilną "Ateities" kritiką, o po to paeiliui pridėdame savo paaiškinimus.

"ATEITIES" KRITIKA.

1. Apie "savivaldą" ir "nepriegulmybę." "Lietuvos" Redakcija visai klaidingai aiškina žodžio "savivaldą" prasmę. Žodžio "savivaldą" niekuomet negalima vartoti vieton žodžio autonomija, kadangi kraštai, turintys savivaldą (rusiškai—samoupravlenie, vokiškai—Selbstverwaltung, turbut "Selbverwaltung" "Liet."), angliškai—Home Rule, nors anglai kažkada Home Rule vadina ir autonomiją, turi daug mažesnes teises, už kraštus turinčius autonomiją, o autonomija vėl skiriasi nuo nepriegulmybės. Savivaldos, autonomijos ir nepriegulmybės pavizdžius (nors ne visai tobulus) mes turime Amerikoje. Jungtinės Amerikos Valstybės paimtos drauge, t. y. jų federacija turi nepriegulmybę. Atskiros, paveikslan Mass., New Yorko, Illinois, valstijos turi autonomiją. Illinois miestai (ir tai nevisi), apskritčiai (count) turi tik savivaldą. Svarbiausias skirtumas tarp savivaldos ir autonomijos yra tas, kad savivaldą turįs kraštas tik tvarkomas, t. y. žmonių atstovų seimai ar jų išrinktieji valdininkai gali tik prižiūrėti įstatymo pildymą, gali išdirti įvairių įstatymų sumanymus, bet visi tie įstatymų sumanymai turi būti centralinių valdžių patvirtinti. Tuo tarpu pilnai autonomiškas kraštas gali visus įstatymus, kurie paliečia vien vietos žmonių naminius reikalus (ukio, švietimo, sveikatos ir t. t.) leisti visai savystoviai. Kaikada (ypač svarbesniuose atsitikimuose) ir čia centralinės valdžios gali uždėti savo veto, bet tuokart, paprastai, susaunkama naujas (bet tais pačiais pamatais) seimas ir jeigu jis vėl tą patį įstatymą priima, tai tada centralinių valdžių patvirtinimo visai nereikia. Beto—ir tai didėliai svarbu—autonomiškame krašte negali būti įvedamas nei vienas, vidurinis krašto reikalų paliečias įstatymas be autonomiško krašto seimo, ar jo žmonių sutikimo.

Skirtumas tarp autonomijos ir nepriegulmybės pas "Lietuvą" paženklinta maž-daug teisingai, nors reikia pabrėžti, kad autonomiškai šaliai negali būti uždrausta susinesti su kitų valstybių įstajomis jos naminiuose reikaluose (pav. del paskolos ar kt. vietos ukio reikalų).

Skirtumas tarp autonomijos ir nepriegulmybės pas "Lietuvą" paženklinta maž-daug teisingai, nors reikia pabrėžti, kad autonomiškai šaliai negali būti uždrausta susinesti su kitų valstybių įstajomis jos naminiuose reikaluose (pav. del paskolos ar kt. vietos ukio reikalų).

Skirtumas tarp autonomijos ir nepriegulmybės pas "Lietuvą" paženklinta maž-daug teisingai, nors reikia pabrėžti, kad autonomiškai šaliai negali būti uždrausta susinesti su kitų valstybių įstajomis jos naminiuose reikaluose (pav. del paskolos ar kt. vietos ukio reikalų).

Skirtumas tarp autonomijos ir nepriegulmybės pas "Lietuvą" paženklinta maž-daug teisingai, nors reikia pabrėžti, kad autonomiškai šaliai negali būti uždrausta susinesti su kitų valstybių įstajomis jos naminiuose reikaluose (pav. del paskolos ar kt. vietos ukio reikalų).

P-as Rimka mano, kad mės privalome būti visų pirmiausiai "liaudininkais—demokratais", o tik paskui—ot tap sau kaip priedas—lietuviams, tautiečiams, (sulygo locnų žodžių "jeigu norit patriotais"). Tautininkai gi mano, kad lietuviai visų pirmiausiai privalo būti patriotais (tėvynės mylėtojais) ir visų pirmiausiai privalo jaustis lietuviais; visų pirmiausiai turi mylėti ir gerbti savo tautą ir jos reikalų geram nustatymui naudotis visais įrankiais,—ar tais įrankiais būtų demokratybė, ar social-demokratybė, ar kokia kita "ybė".

Patriotizmas, tautystė yra mūsų idealas, o visokios "ybės"—yra mūsų greičiaus tik įrankiai to atsiekto idealo palaikymui, sutvarkymui. P-ui Rimkai, ir jo "liaudininkams", atpenč, toji "ybė" (demokratybė) yra augščiausias idealas, o lietuvių tikrai plikas įrankis. Taip lyginai socialistams "social-demokratybė" (socializmas) yra augščiausias idealas, o tautystė—geriausias atsitikime, tik įrankis,—tanksiausiai net nei to nėra.

Tai toks tarp mūsų skirtumas. Apie tai gal bus proga dar ne sykį plačiau pakalbėti. O tuom sykiu užteks.

B. K. Balutis.

2. Del karalių ir prezidentų.—teisybė, kad Lietuva, gavusi savivaldą, negalėtų turėti nei prezidento, nei karaliaus, kaip jų neturi Amerikos miestai ir atskiros valstijos. Bet neteisybė, kad savivaldą gavusiame krašte vyriausia valdžia būtų seimas: seimas galima laikyti vyriausia tik pilnai autonomiškame krašte.

3. Apie ambasadorius.—"Lietuvos" paaiškinimas taipgi ne visai teisingas. Ambasadorius visose svetimosiose valstybėse ligšiol galėdavo laikyti tik t. v. "pirmosios klesos" valstybės, k. a. Anglija, Vokietija, Francija, Rusija, Japonija ir kelios kitos. Mažesnes gi valstybes turėdavo pasitenkinti tik paprastais atstovais ("ministeriais" ir kt.) arba net ir konsuliais). Žinoma, Lietuva turėdama tik savivaldą, arba net ir autonomiją, negautų nei kur siųsti ne tik ambasadorius, bet nei konsulus. Priverstinai gi laikyti ambasadorius negali priversti jokios valstijos.

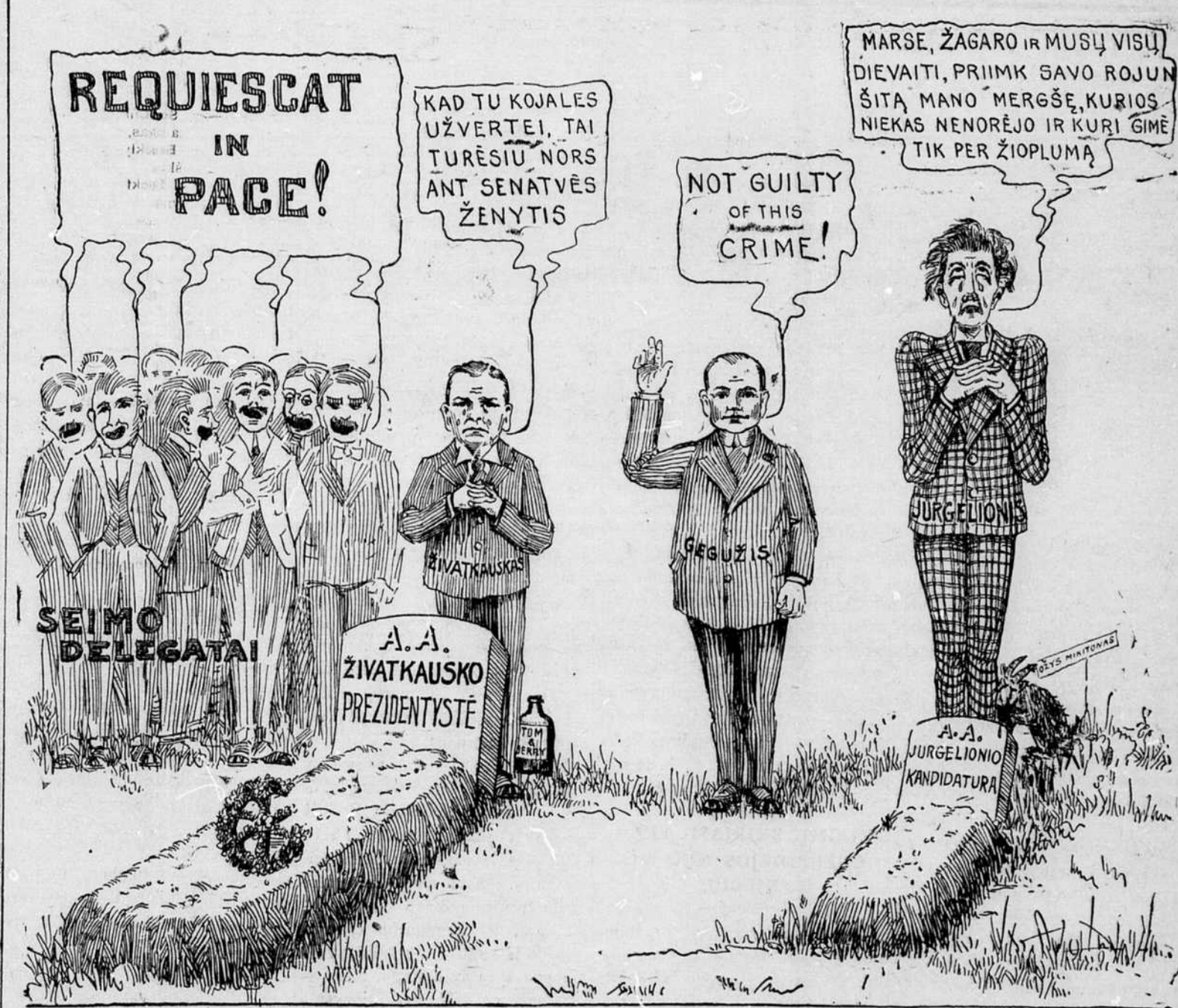
4. Apie kariuomenę pinigų ir paskolas. Kariuomenės laikymas paprastai priklauso centralinei valdžiai, o ne autonominei, tuo labiau ne savivaldnei. Tik prie pačios autonomijos kariuomenės, arba milicijos dalį laiko ir vietinė valdžia. Apie pinigų mums ir paskolas "Lietuvos" atsakymo turinys teisingas, bet išreikšta nevisai vykusiais terminais, nes paskolas gali užtraukti tiesioginių būdų bile kas, t. y. ir autonomija turintis kraštas, bile tik kas patikės ir bile nėra pasipriešinimo iš kitur (pavyzdžiui, mes girdejoame, kad Rusijos Maskvos miestas tiesioginių kelių tariasi del paskolos su Amerikos bankieriais).

5. Apie Palangos fortą "Lietuvos" atsakymas visai klaidingas. Pirmiausia jurė prie Palangos yra ne taip gili, prie tam nuolat užnešama smilčių. Jurė visai atvira ir bent kiek žymesnio uosto įrengimas ir jo palai-kymas taip brangiai kaštuotų, kad su visai netolima esančiais Liepojos ir Klaipėdos uostais Palanga niekuomet konkurencijai neįsilaikytų. Be to Palanga, kaip uostas, savo vertės nustotų dar ir delto, kad ties Palanga ir jurė neįteka jokia gilesnė upė ir negali būti jokio lengvsnio susinimo su pačia Lietuva (gelzkeliais tavorų gabenimais perbrangiai kaštuoja).

Reikia neužmiršti dar vieno dalyko: kad ne tik Palanga, nei Liepoja nei Klaipėda, nei Ryga niekuomet negalės "didžią svarbių uostų" būti del tos menkos priežasties, kad lengvai okeano miltzinali negali gindvai po Baltiką plaukioti, nes "periskadų" yra labai daug, kurių vienas svarbiausias: tai Baltikos jurės tam tikrų vietų negilumas. Juk nebereikalo Rusija dabar veda karę del "laisvo praėjimo" į okeaną! Žinoma, Lietuvos padėjimas prie Baltikos jurių yra vistiek geresnis negu tokios Šveicarijos ar kt. Bet Palanga tinka "uostu" tik žvejų ir sportų luoteliams, o ne jurių laivams.

"ATEITIES" TAISYMU PATAISYMAS.

Skaitytojas turės daug daugiau naudos iš šitų diskusijų, jeigu jis paims "Lietuvos" numerį "20-tą" ir ten tilpusius mu-

SMUTNOS CEREMONIJOS SLA. SEIME.

sų atsakymus sulygius su augščiaulipusia "Ateities" kritika.

Sulyginus užklausimus, mūsų atsakymus bei "Ateities" neva kritiką, visų pirmiausiai metasi į akis tuščias "Ateities" noras įsikišti "priekabėlių". Tik tokiomis savo "priekabėmis" pasiremdama, "Ateitis", ir kritikuojama. Pagalios ir toji kritikojo matyt ne kas daugiau, kaip tik noras parodyti savo menamą mokytumą, o "Lietuvos" nėra ignorantiškumą. "Ateitis" kalba tokiu išdidžiu tonu, kad manytum ji yra didžiausiu ir neklaidingiu autoritetu, o tuom tarpu, kaip pamatysim žemiau, ji pripasakojo tiesiog absurdi ir patį save labai keistoį šviešoį pasistato.

Imsimė paeiliui:

1) Apie "savivaldą" ir "nepriegulmybę."—Mės aiskiai iš pat pradžių pasakėm, kad žodis "savivaldą" vartojame vieton žodžio autonomija,—tad aiskiu, kad ir visuose kituose atsakymuose vieton nesuprantamo lietuviams žodžio "autonomija" vartojome žodį "savivaldą". Šitą turint omenyje, didesnė dalis "Ateities" kritikos neturi jokios reikšmės, o vien tik parodomas noras prisikabinti.

"Bet "Ateitis" sako, kad žodžio "savivaldą" esą negalima imti vieton žodžio "autonomija". Ji tvirtina, kad "savivaldą"—tai rusiška "samoupravlenie", angliška "Home Rule".

Žodis "samoupravlenie" kaip jis vartojamas rusų administracijoj, reiškia: "samim soboru upkymas taip brangiai kaštuotų, kad su visai netolima esančiais Liepojos ir Klaipėdos uostais Palanga niekuomet konkurencijai neįsilaikytų. Be to Palanga, kaip uostas, savo vertės nustotų dar ir delto, kad ties Palanga ir jurė neįteka jokia gilesnė upė ir negali būti jokio lengvsnio susinimo su pačia Lietuva (gelzkeliais tavorų gabenimais perbrangiai kaštuoja).

Reikia neužmiršti dar vieno dalyko: kad ne tik Palanga, nei Liepoja nei Klaipėda, nei Ryga niekuomet negalės "didžią svarbių uostų" būti del tos menkos priežasties, kad lengvai okeano miltzinali negali gindvai po Baltiką plaukioti, nes "periskadų" yra labai daug, kurių vienas svarbiausias: tai Baltikos jurės tam tikrų vietų negilumas. Juk nebereikalo Rusija dabar veda karę del "laisvo praėjimo" į okeaną! Žinoma, Lietuvos padėjimas prie Baltikos jurių yra vistiek geresnis negu tokios Šveicarijos ar kt. Bet Palanga tinka "uostu" tik žvejų ir sportų luoteliams, o ne jurių laivams.

"Ateitis" nei nepastebėjo, kad ji pati sau prieštarauja, aiškindama prasmę "savivaldos" (kaip ji ją supranta) ir autonomijos. Ji sako: "Svarbiausias skirtumas tarp savivaldos ir autonomijos yra tas, kad savivaldą turįs kraš-

tas tik tvarkomas savistoviai, bet nevaldomas."

Jeigu taip, tai ar nesako pati logika, kad tas, kas nėra savistoviai valdomas, negali ir vadintis savivalda? Kas yra tik tvarkomas savistoviai, gali vadintis savitvarka, ar kaip kitaip, bet kas yra valdomas savistoviai, tai kitaip nei negali vadintis, kaip savivalda. "Ateitis" pati pripažįsta, kad "valdomosi" atributas priklauso autonomijai,—reikia, jai ir prideri vadintis "savivalda". Kaipgi galima rusišką "samoupravlenie" vadinti "savivalda", kuomet jisai visai neturi "valdomosi", bet vien tik pliką "tvarkymą"? Žodis "savivalda" yra lietuvių kalboje naujas, nukaltas žodis. Šito termino vartojamos prasmės niekas autoritetingai dar nėra užgryęs, ir todėl apie tai ginčytis būtų ne mūsų dalykas. Vienok, jeigu jau "Ateitis" pasėmė ant savės to "autoriteto" rolę, tai neprošalį yra parodyti, kad ji pati save sumuša savo aiškinimais.

Toliaus mės pamatysim, kad "Ateitis" nors augštai mėgina lekioti, bet nutupia labai žemai, nes parodo tokią pastebėtiną nežinystę, kokios mės visai nesitikejome. Pirmiausiai angli "Home Rule" yra visai ne tas, kas yra rusiškas "samoupravlenie". "Samoupravlenie" angliškai bus "self-government", (siauroj prasmė) "self-control", kas kaip sykis ir reiškia savitvarką, be jokiu soveneriškumo atributu. "Home Rule" gi Anglijoj reiškia tą patį, ką ir autonomija. Su "Home Rule" visuomet yra surištas parlamentas, seimas, "valdžia", įstatymų išleidimo teisė, ko visai nėra rusiškame "samoupravlenije" kurį "Ateitis", mūsų manymu, visai netikusiai pakrikštijo "savivalda" vieton "savitvarkos". (Čia reik patėmyti, kad rusišką "samoupravlenie" ir vokiškai bus "Selbstverwaltung", tik "Selbstverwaltung". Jis taipgi neturi jokiu "valdomosi" žymiu, bet vien "tvarkymosi" žymes).

Perskaitykit "Ateities" paduotą pavyzdį nepriegulmybės, autonomijos ir jos "savivaldos". Tą pavyzdį ji atranda Amerikoje, Suvienijotose Valstijose, kalbėdama apie valstijų federaciją, atskiras valstijas ir miestus bei pavietus. Čia "Ateitis", istinkro, nesupranta, ką pasakoja.

Pirmiausiai, kiekvienas tikrai apsviestas žmogus žino, kad su žodžiu "federacija" yra visuomet surištas supratimas lygaus laipsnio dalių, kurios tą federaciją sudaro. Jeigu tula viešpatija yra "federacija" tai ji susideda iš savistovių, nepriegulmingų savo teisėse viešpatijų,—tai yra su-

sivienijimas arba lyga lygių sau viešpatijų.

Geriausiu federacijos pavyzdžiu yra Vokiškoji Imperija, susidedanti iš daugybės nepriegulmyngų, pilnai soveneriškų viešpatijų, viešpatijų ir miestų.

Visos teisės, soveneriškumas yra kiekvienoje iš jų, o centralė, federalė valdžia turi visas savo teises ne pati iš savės, bet tik tiek, kiek jai savo noru atidavė viešpatijos-viešpatijėles, įėjusios į federaciją.

Nepriegulmybė, autonomija ir "ateitinė" savivalda niekadoms negali sudaryti federacijos, nes jos nėra lygios—viena augščiausia, kita vidutinė, trečia žemiausia. Federacija, kaip minėta, yra sudėtinė tik lygių sau (soveneriškumo žvilgsniu) vienučių, t. y. kiekviena turi savyje pilnos nepriegulmybės atributą.

Jeigu "Ateitis" būtų tai žinojęs, arba bent pagalvojęs apie tai, tai ji nebūtų padarusi didžiausio absurdo, kuris redaktorui, dargi turinčiam pretensijas kitus mokinti su tokiu autoritetingu, yra jau visai neatleistinas.

Tą absurdą "Ateitis" daro, kuomet ji sako, kad "atskiros, paveikslan Mass., New Yorko, Illinois, valstijos turi autonomiją".

Mės žinome, kad "Ateities" redaktorius nelankė Amerikos "public school"; spėjame, kad jis dar nemėgino tapti ir Suvienytų Valstijų ukėsu, todėl ir atleistume jam tą, nors didelį, nonensą, bet kuomet jis, dalykų nežinodamas, riečia galvą ir mėgina kitus mokinti net to, ko jis pats nesupranta, tai mės esame priiversti pamokinti jį bent tiek, kad jis galėtų gauti pilietiškas popieres.

Kiekvienas vaikas, baigęs "Public School" privalo žinoti, kad atskiros Suv. Valstijų valstijos (kaip Massachusetts, Illinois, Pennsylvania ir visos kitos) visai neturi autonomijos ir visai nėra autonomiškos. Jos visos, kiekviena sau, yra pilnai savistovingos—"sovereign states". Jos negavo savės valdymui valdžios nuo kitos augštesnės valdžios (kaip tai buvo su autonomišką šalim), bet jos, kiekviena sau, turi pačios savyje nepriegulmybę ir tik jos pačios atidavė dalį savo teisių federali valdžiai. Ne valstijos gavo savo galybę nuo federalės valdžios, bet valstijos pačios suteikė galybę federali valdžiai.

Todel pasakyti, kad Illinois, ar kokia kita valstija turi autonomiją, yra gyvas nonsensas, parodantis, kad jo skelbėjas neturi nei elementariško supratimo apie kit, kaip jis jiems parupo.

MARSE, ŽAGARO IR MUSŲ VISŲ DIEVAITI, PRIIMK SAVO ROJUN ŠITĄ MANO MERGŠĘ, KURIOS NIEKAS NENORĖJO IR KURI GIMĖ TIK PER ŽIOPLUMĄ

SMUTNOS CEREMONIJOS SLA. SEIME.

šios šalies valdymą. Illinois yra visai svetima valstija Indianai, arba Massachusetts, arba kokiai nors kitai valstijai. Visos valstijos viena sulyg kitos yra "sovereign states", išskyrus tik nedidelį skaitlį reikalų, kurie sulyg jų pačių padarytos konstitucijos yra pripažinti bendrais visoms valstijoms. Apie tai nėra reikalo čia plačiau kalbėti; kas nori platesnių apie tai žinių, gali rasti S. V. konstitucijoj, arba bile vadovėlyj apie šios šalies surėdymą.

(Toliaus bus)

Pigi Kova Su Tautiečiais.

Atsiradimas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros—tai kaulas gerklėje mūsų socialistams. Niekad dar socialistai taip neužsipuldinėjo ir nesisipuldinėjo ant tautiečių, kaip dabar. Nedyvai, kad jie taip daro.

Iki šiolei tautininkai buvo nesusiorganizavę; jie manė, kad viešuose reikaluose galima su kitais susieti, kaip su lietuviais ir galima susitarti, kaip su broliais,—todel jie ir neorganizavosi. Socialistai darė kitaip: jie visados buvo susiorganizavę ir todėl, nors jų buvo mažuma, jie per savo politiką kitus už nosies vedžiojo. Netrukus jie išdidžiai pasiskelbė net Amerikos lietuvių "vadais".

Socialistai taip priprato prie šeiminkavimo ir prie tautiečių nuolaidumo, kad jie išpradžių nei nedėjo didelės svarbos, kuomet sutverta tautininkų Sandara. Jie iš jos juokėsi, šidijo, pasakui keikė ir pravardžiavo. Pagalios, pamatė kad tautininkai toliaus nemano baikų, krėsti, kad jie, organizuojasi, kad jų kuopos auga ir narių skaitlius didinasi—tuomet mūsų socialistai pradėjo tiesiog siusti. Kas tik tautiška, tai ant visko spjaujo, kas tik sandarietis, tautininkas—tas nesai geras, tas niekšas.

Tautininkai, girdi, intrigantai, mano viską kojomis į viršų perversti, mano Sasiv. Liet. Amerikoj apvaldyti, mano "Tėvynės" redaktorių išmesti,—žodžiu mano Amerikoje baisiausių dalykų pridirti.

Labiausiai gi socialistams parupo, kad tautininkai sumanė laukti savo suvažiavimą sykiu su S.L.A. suvažiavimu. Kilo baisus lermas. "Naujienuos" ir "Laisvė" delei tos priežasties galvomis vakščioja—nori S.L.A. "išgelbėti" iš tautininkų nagų... Nebagai! Nei "Naujienuos" nei "Laisvė" redaktoriai nei jų stabai nei nepriklausomai prie S.L.A.—o žiūrė, nei elementariško supratimo apie kit, kaip jis jiems parupo.

Tie laikraščiai rėkia gvolto, kad tautininkai, girdi, intrigas varinėja politiką prieš seimą, o patys socialistai išsiuntę visą armiją savo „sūlių“, kad seimo priengiuose vesti intrigas ir seime betvarkes daryti.

Štai nuvažiuo iš Chicago Jurgelionis, sumuštas kandidatas, kuris nei savo lochoj kuopoj mandato negavo, nuvažiuo (?) tas „Antanėlis“ Zymontas, neva savos motinos pasitikt, Pruscaika nuo kelių savičių sukasi aplink Pittsburghą ir savuosius „instruktina“.

Tie visi socialistų „bosai“ ir „boseliai“ intriguos seime, gaudis ir organizuos delegatus seimo priengiuose. Ar del SLA gerovės? Kaipgi! Juk patys tie „boseliai“ prie jo nepriklauso. „Naujienos“ kelia baisų gvolto, kad SLA išrinkti delegatai nekuriuose kuopose gavo mandatus ir jį Sandaros suvažiuoja. Esą išnaudoja SLA, jo pinigais savo Sandaron važiuoja...

Baisus prasižengimas! Tautiečiai važiuoja į tautiškos organizacijos seimą ir kartu į atsitūsičius tenai vakarais TMD, ir ALTS, posėdžius. Sulyg „Naujienų“ ir „Laisvės“ tai baisus prasižengimas, kad tautiečiai atlieka savo tautos tautiškus reikalus. Jie nori, kad SLA, nepavėlytų savo delegatams būti delegatams kiti kultūriški organizacijų posėdžiuose, o iš kitos pusės rėkia, kad SLA yra ir turi būti laisva organizacija—grazi liogika.

Bet jiems ne SLA rupi. Jiems rupi štai kas: sulyg jų manymo, Tautinė Sandara dar nėra stipri pinigiskai ir pati negalėtų gal surengti savo suvažiuojimų; jeigu socialistams pasisektų taip padaryti, kad sandariečiai negalėtų laikyti savo suvažiuojimų sykiu su SLA seimais, tai užsikirstų kelias ir visos Sandaros augimui, — tautininkai negalėtų tuomet stiprėti. Tai toks jų išrokiavimas. Bet iš to niekas neišeis!

Nei TMD, nei Tautininkų Sandara nepadarė ir nepadarys nieko blogo lietuvių tautai. Atpenė, ir viena ir kita rupinasi lietuvių tautos reikalais. SLA konstitucijoje yra aiškiai pasakyta, kad tokius tautiškus darbus SLA, kaip tautiška organizacija, privalo net remti, o ne jiems kenkti. Todel SLA prielietų net paremti tokią Sandarą.

Vienok tautininkai to nereikalauja ir nereikalauja iš SLA—jie nėra papratę misti iš kiti. O kad seimai yra laikomi sykiu, tai todėl, kad uždeyti bereikalingus iškašius ir bereikalingą laiką gaisinimą—tas juk taipgi yra LIETUVIŲ turtas, kurio tautininkai privalo gailėtis.

Seimų nebus kruvoj tuomet, kada SLA kuopos nerinks tautininkų į savo Seimą, o kad kuopos renka tautininkus, o ne socialistus delegatus, tai tas parodo, kad socialistai yra „baisiai daug“ SLA pasidarbavę.

Rupinkitės jų, ponuliai, savo socialistų Sąjunga, o del tautišky organizacijų tegul jums neskanda galvos!

Susivienijimo, TMD, ir Sandaros Narys.

M. J. Domijonaitis.

UGNINĖ RANKA IŠ DAN- GAUS.

Bakersville, per mylią, atstumo nuo Linwoodo, N. J. ant Henry Prantl ūkės, 10 valandą vakare neseniai po pasimirimui numylėto šito ukininko sunaus Rudolpho, 18 metų senumo, nukrito ugninė ranka iš dangaus ir padarė visokių spėjimų toje aplinkoje.

„Rankai“ pasirodžius ant dangaus, matė ją mirusio vaikiško tėvas, brolis ir motina ir girdėjo jos švirkštimą, kuomet ji puolė. Nupuolė ant tos vietos, kur Rudolphas dažnai dirbo,—apie už 100 pėdų nuo to kambario, kuriame jis pasimirė.

Brolis Jonas, 22 metų amžiaus, nubėgo pas besiraitantį „slėpinings medžiagos“ smotelį—„ranką“ nudėgusią ties ryšeliu. Jis bandė ją paimti, bet ji buvo karšta. Jis galėjo matyti et prštų nagų atspaudimus, žėrinčiai rankai besiraitant ir jis tary-

tum net degantį žmogaus kūną užuodė.

Tai atvėsus jis įsinešė ją vidun. Nors seimyna nėra turtin-ga, motina atsisakė priimti už ją \$1000 nuo dviejų vyrų iš Philadelphia, kurie, ji sakė, atvažia-vę automobilių bandė „ranką“ nupirkti minėdami kažką apie meteoritą, arba puolančią žvaigždę. Motina sako, kad ji neatiduos jos už jokius pinigus.

Mokslininkai mano, kad tai yra smotelis orakmenio—meteo-ro nupuolęs ant Prantlo žemės, Medžiaga, iš kurios jis susideda, visai skiriasi nuo medžiagos kitų orakmenų ligšiol matytų šitoje pasaulio dalyje. Ji yra lengva, nieku neatsiduoda, ir yra panaši į žmogaus dešinę ranką užgniauztą įrtimie. Nykštis ir mažasis pirštas nepaprastai ilgi. Ant kaikiurių pirštų matomi nagai. Smilius, didysis ir žiedinis pirštai yra ankštai sutraukti lyg kad nuo skausmo. Jie nežymiai užlinkę vidun. Ryšelis yra be galo mažas. Jis yra nudėgęs, jo kraštai pajauodę ir, vaizdo lade-jus, galima būtų pavadinti sude-gusiais kaulais.

(Is Milwaukee Journal).

KUOMI SKIRIASI FRAN- CUZŲ IDEJOS NUO VO- KIEČIŲ.

Du žymūs francuzai, socialo-gas prof. E. Bougle ir ekonomi-nės politikos rašėjas bei La Re- vue redaktoriaus, išreiskė savo pa- žvalgas Daily News laikraščio korespondentui sulig to, kuo skiriasi francuzų kultura nuo vo- kiečių kultūros.

Prof. E. Bougle sako: Dar budamas moksleiviu Leip- zige girdėjau iš vieno „Voelker- psychologie“ įkūrėjo, prof. La- zarus'o nepaprastą prisipažinimą. Girdi, kuomet jo straipsnis buvo išverstas, arba jo mintis atkarto- ta francuzo filozofo, tai jam ro- dės, kad jis pats geriaus juos su- prato negu pirm to. Ir tuomi jis pripažino, ne be tulo pavydo, mūsų tautinio sugebumo nesuly- ginamą aiškumą, mūsų savaimę meną padaryti idėjas priimtino- mis taip jų išdėjiniu aiškumu, taip loginių jų sutvarkymu.

Tie mūsų profesorai, kurie ap- lankė mūsų universitetus teikiasi paliudyti apie mus tą patį; mes nepasiliovėme laike mūsų moks- leiviuose meilės šioms tautinėms ypatybėms. Ir jei mes, praserėdami juos nuo visokios paviršutinės frazeologijos, reika- lavome iš jų, kad jie neleistų vo- kiečiams, savo pralenkti griešto, teisingo, „objektyvio“ mokslo takuose—kas taipgi yra senąja francuzų tradicija—tai podraug primindavome jiems tą pastancą, kurią jie privalo ant savęs užsi- dėti savo tėvų išdėjime, pasieki- mui to rūkiaus aiškumo, kuris yra vienu mūsų tautos žmogaus sugebimo ženklų.

Tikiu, kad po kare, po perga- lei mes ir toliaus būsime svetin- gais visoms idėjomis, bet, dides- nien žmonijos naudon visuomet pasirenge pavesti jas latynų kla- sinio ir kartezinio proto patvirtini- mui.

Jean Finot sako:

Francuzų ir vokiečių sielos turi skirtingus troškimus. Vokietija didžiuojasi savo „kultura“, Francuzija savo civilizacija.

Kultura, be abėjos, yra mokslo dukterimi. Bet ji yra paremta vien technine pažintimi. Vo- kiečių organizacinis upas, kuris klaidinga būtų užginti, jų budas šitos karės užvedimo ir jos vedimo, yra kategoriškai apturi- mi iš to paties principo. Norint pamatyti, kad šitai „kultūrai“ truksta sielos ir dorumo, užten- ka prisizūrėti prusiniams meto- dam, kaizerio ir jo diplomatų kalboms. Ji yra grynai materia- listinė. Pradėjusi nuo mokslo įgijimo ji krypta linki valdymo žmonėmis ir daiktais.

Sittaipos matomas gyvenimas yra nepilnas. Materializmas ir gyvulio spēka yra priešingi aug- tesnėms žmogaus sielos perga- lėms. Kol žmogus nėra papuo- šęs savo gyvenimo dvasiniais principais, tai jo gyvenimas nėra vertas gyventi. Ir tas taip tinka prie vieno, kaip ir prie burio.

Laisvė, teisingumas, tautinės teisės, pagarba moterims ir se- niams, pasigalėjimas silpnų ir mažų, tarptautinių reikalavimų

grozis, arba nėra suprantami „kultūrai“ arba paliekami vienoj pusėj.

Antra vertus, civilizacija be šitų principų negali gyvuoti. Vo- kiečiai pasiskolino nuo pirmyn- gos josios laukutinę išvaizdą. Specializuodamiesi šitoje srityje sutvėrė ir panaudojo pritaiko- muosius mokslus nepalyginamu- ju būdu. Bet savotiškas dorinis apakimas juos supainiojo. Iš- tremdami dvasines idėjas jie atsi- šaldė nuo kitų žmonių grupių. Tarp jų neliko supratimo vieni- kitų. Jų aiškinimas įsiveržimo Belgijon, jų siuntimas orlaiviu ant atvirų miestų, jų torpedavi- mas prekinių laivų nedavus ži- nios, jų organizavimas šnipų tai- kos laiku, jų žiaurumai įsiverž- tose šalyse, jų atviras melavimas, sužadina pasibaisėjimą pas kitus žmones.

Kaip matome, civilizuotus žmones skiria nuo vokiečių do- ros budėnų; kitaip sakant, ji skiria tuos, kurie turi dvasinius treksimus nuo tų, kurie skaito juos menkniekiais nevertais di- diesiems žmonėms.

Net prūsų tikėjimas skiriasi nuo tikėjimo kitų tautų. Di- džiojo Viliaus pavyzdžiu Prusija nesiliauja jungus gerojo Dievo taip kaip ir užgriebtų priešininkų šalių. Nuo naujojinio Mo- locho, vokiečių dievo yra laukia- ma, kad jis išnaikintų kaizerio priešus ir kaimyninių šalių žudy- ma padarytų veikmingu.

Šitas pavergimas dievystės tarptautinės piktadarystės pelnui yra begalo liudnu dalyku kiek- vienam tikram tikėtojiui. Šitoje srityje, kaip ir kitose, „kultura“ naikina tikruosius žmoniškumo suopročius.

Vokiečiai prasinešė toliau už kitas tautas gal kokių šimtmečių pritaikomaisiais mokslais. Bet jie mažiausiai dešimčia šimtme- čių yra užpakalyje doros žvilg- sniu.

Šitas esminis skirtumas, kuris skiria vokiečių sielą nuo sielos ci- vilizuotų žmonių, sako, kad sie- ną, skiriant kariaujančius, gali pasilikti dar ilgai po kare. Gri- ties klausimas lengva išrišti. Bet kaip suderinsi du protaunumus besiskiriančius taip grieštai? Iš vienos pusės, šurkštus materia- lizmas, gyvulio vieko mirazas, ir ekonominė gerovė; iš kitos toji, pagarba žmonėms ir įstatymams, kuri padaro gyvenimą gražum. Iš vienos pusės, Vokietija augš- čiau visa kiti! Iš kitos, lygus pagerbimas visų žmonių; „kultū- ra“ ir civilizacija!

Bet neusiminkime del žmoni- jos likimo. Šviesoje šitos karės, baisiausios iš visų kruviniųjų šit- os planetos karių, geriausiai Vokietijos protai pamatis biuru- mą ir pavojingumą kaizerio, jo kareivių ir išpildytų sutvėrtų ir padarytų matomais principų.

Anksčiau, ar vėliau prabudi- mas įvyks. Išgelbėti ideališkojo savo tautos paklydimo, vokiečiai pames savo fetišus, pasiduos do- rinei pažangos prasmėi ir tuomi pataps brangesniais žmogaus są- žine.

Bet šitas stebuklas gali atsi- tikti tiktai po galutinam sumuši- mui to begalinio militarizmo, ku- ris atėmė Vokietijai pasaulio už- uojantą.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P. Juozas Dallyda. Aukos gautos ir bus perduotos p. Vitkauskienėi, aukautojų vardus paminsim: sekan- čiam numeryje.

pp. Svečias, J. J. Žilinskas, K. Ak- somaitis. Labai atsirašome, kad ne- galėjome įdėti į šį numerį nors ko- respondencijos laiku atsilytos. Pri- sirinkusi kita medžiaga, taipgi sei- mų nuotikiai verčia mus atidėti jų korespondencijas iki sekančio nume- rio.

Gabaliul. Idėsimė į sekančią numerį. P. J. Škui, K. A. Čiul, Buvsiam prakalbėse ir J. J. — Jūsų straipsnius apturėjome, aciu. Sunaudosime ki- tame numeryje.

Hiegelburgh, Pa.

— Čia yra šovinių dirbtuvė; dirba daugiausiai geitonajį para- ką sąjungininkams. Dirba 8 va- landas į dieną, uždariai nemaži, bet darbai labai pavojingi. Tris savaitės atgal užtroško du darbi- ninkai, o bal. 18 d. sudegė dvi mažos padangos. Dirba apie 500 darbininkų.

Rochester, N. Y.

— Čia, kaip ir kitose lietuvių kolonijose, lietuviai sulig aukų rinkimo n. d. s. yra pasidalinę į partijas. Klerikakai sudaro savo fondą, o tautininkai su socialis- tais savo, sutardamį aukas siusti pusiau į L. G. ir A. L. ir į L. S. F.

Boston, Mass.

— ALTS. 7 kuopos susirinki- me paaiškėjo, kad d-ras Šliupas taipgi sutinka su Naujosios An- glijos Sandariečiais, kad Sandara būtų kultūrinė politiškos organi- zacija, o draugių federacijos idė- ja turi palikti tolesniam laikui kuomet ji lietuviuose pribrės. D-ras Šliupas mano, kad Seimas Pittsburghe Naujosios Anglijos ALTS. apskričio programą pri- ims tik su platesniu apkalbėjimu ir pataisymais bei priedais.

Philadelphia, Pa.

— Bal. 30 d. „Kovos“ „štabas“ surengė prakalbas, kaip ir ap- vaikščiojimą geg. 1-mos. Kalbė- toji trys: administratorius Kur- kulis redaktoriaus Vidikas ir sek- retorius Stasiulevičius. Ypatin- gumu šitų kalbėtojų buvo tas, kad pirmas kalbėjo su sufleriu o trečias įskarišė ant savo „priešų“ tiek rėkė, kad net visas pamėlynavo. Antgalo, pamatės kad visi jo klausytojai išvaikš- čiojo, nusišluostė prakaitą ir es- tradą apledo.

Apgarsinimai.

GAISINIMAS LAIKO IR PINIGŲ.

Liga dažnai suima daugumą be praserėjimo ir padaro dides- les proto ir kuno kančias, gaisi- nimą laiko ir pinigų. Kad kiek galint to išvengus reikia gerai rupintis savo sveikata ir prie ma- žiausio negalės ženklo, vis vien- a, ar tai paeitynuo vidurių; ar del suirimo stovio kokio kito virš- kinimo organo, yartok tuojaus Trinerio Amerikinį Karčiojo Vy- tino Elikysrą. Jis greitai ir gerai išvalis vidurius, suteiks jiems naują stiprumą ir išvaizdą, su- taisis norą valgyti, pagelbės virš- kinimui ir pravaris vidurių už- kietėjimą. Net žmonės su gera sveikata turėtų retkarčiais pa- imti šito puikaus stiprintojo, kad savo organizmą palaikius geroj tvarkoj. Kaina \$1.00. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Trinerio Linimentas palengvi- na skausmą nuo ramatų. Turėk jį visuomet po ranka. Gaunamas aptiekose. Kaina 25c. ir 50c. Ap- mokėta krasa 35c. ir 60c.

NAUJAI Atspausta

TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠEJO ANTRA LAIDA

Iš Gyvenimo Lietuviškų Velių Bei Volnų.

Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasa- kų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cho- lerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimą ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tar- mėje, kokiaje buvo girdėtos. Panavėžy— pagal termę pane- vėžiečių; Šiauliuose— pagal termę šiauliečių; Suvalkų gub., ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusi. 470 1.50 Audimo apdaruose 2.00 Užsisakant šią knygą, siųskite pinigų šiuom adresu:

A. Olszewski

Pres.

Lietuva Publishing Co

3252 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

JONAS KULIS

Generališkas „Lietuvos“ Agentas keliauja po visą Ameriką. Kur jis atsilankis, ten per jį galima atnau- jinti, ar užrašyti „Lietuvą“ arba užsisakyti visokių knygų, jam pin- gus užmokant išanksto. Už jį mee- tsakome. Lietuva Pub. Co.

JUOZAPAS MOZERIS

kaipo „Lietuvos“ agentas Cirero, Ill. ir aplinkėse yra įgaluotas užra- šinėti „Lietuvą“, prilipti prenume- ratą, apgarsinimus ir pardavinėti knygas. Lietuva Pub. Co.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Adomo Kup- rinskio, sesers Onos Sebakienės ir dėdienes Marijonos Šidagienės; visi gyvena Philadelphia, Pa. Paeina Ditičionų kaimo, Mzidočianų valsčiaus Raseinių pavieto, Kauno gub. Jie pa- tį ar kas juos žino teiksites duoti žinią adresu:

Jieva Garnienė, Sandwich, Ill.

Pajieškau F. J. Grico, T. Strelkau- sko, Vilimo Strelkausko ir Banio Dambrausko, visi buvome Eureka, Cal. Atsisaukti adresu: W. J. Pažemesky, Tacoma, Wash.

Reikalavimai.

REIKALAUJA: 2 pagalbininkų skalbykloj; langų plovėjo \$55; vieš- butinio namšargio \$45; kambarys ir valgis; 2 smuklinių porterų \$13, be septintadienio darbo; 20 prastų dar- bininkų 30c. į val.; 2 darbininkų ke- pykloje be prityrimo; kelyklyninko; noriėno mokintis ugnakuriant; 5 namšargių; 2 laukų darbininkų; ug- nakurių pagalbininkų; anglių kasejo 27½c. į val.; 2 trokininkų; katlių plovėjo; 2 kalyvių pagalbininkų. SO. PARK AGENCY, 4139 So. Halsted st., Viršui krasos.

Ant Pardavimo.

GERIAUSIA IR PIGIAUSIA ZEME, farmos visokio didumo, parduodama lengvomis išmokėtimis su mažu įmo- kėjimu. Zemė visa dirbama; pat- skubinkite. Adresas: C. K. Ball, R. R. 1, Kennedy, Minn.

Už \$1850 pirksi namelį 5 kamba- rių arti naujos Elektrinės šviesos, 30 pėdų pločio lotas, paranku prie Crane'o dirbtuvės. Clearing ir 63 gat. karsas. Lengvos išlygos. 6237 So. Kildare ave. (43-čia ave.).

Dvi geros kepyklos parduodama labai geromis išlygomis. Savininkas važiuoja kitan miestam. Adresas. Joe Aleico, 1948 W. 22nd st., Chicago, Ill.

ISRADIMAS. Milijonai blakų pa- stips kaip bemaži. Sudėtinės vie- nam gallonui apmokėta krasa 10c. Adresas: Distributors, Box 9, Sta- tion W. Brooklyn, N. Y.

Nevirškinimas,

užkietėjimas, skilvio nemalimas, sustiru- sios kepenys ir toki simptomai, kaip lie- žuvio aptraukimas, apetito netekimas, mažakraujystė ir skilvio netvarkos padaro ligonį labai ser- gančiu. Kodėl neimti

SEVERA'S Balsam of Life

(Severos Gyvybės Balzamas) laiku ir tokiu būdu neleisti ligai toliau išsiplėtoti? Šio vaisto veikmė yra greita ir lab- darringa. Jisai yra atstatančios vertės toniku. Jisai padaro vidurius reguliariškai veikiančiais, paliausuoja nuilsimą, at- gaivina ligonį ir sumažina priepuolių aštrumą. Jojo rami- nančioji veikmė daro jį puikiu vaistu pasimainančiame karštyje ir drugyje. Jisai sustiprina silpnuosius ir yra pa- tariamas moterims jų sirguliuimuose. Kaina 75c už bonką.

Pilvo Skaudėjimas. Mr. M. Sobkowiak, Co- burg, Westville, Ind., parašė mums: „Mano pati turėjo pilvo skaudėjimą. Pa- ėmus jai Severos Gyvybės Balzamą, skaudėjimas sustojo.“

Pirkdami vaistus, prašykite Severos vaistų jų butinai reikalaukite, kad duotų jums tai, ko jūs reikalaujate. Aptiekos pardavinėja Severos Vaistus. Jeigu jūs aptiekorius neturėtų jų vaistų, kurių jūs reikalaujate, tai užsaky- kite jų tiesiog iš mūsų.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiūncia Pinigus į Lietu- vą-Rusiją ir visas da- lis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA

3252 South Halsted St. CHICAGO, ILL

NAUJAUSIS IŠRADIMAS PASAULYJE.

kaip kožnas žmogus gali turėti ir už- dėyti daugiau pinigų sau ir savo draugams. Rašykite tuoj, puiki kny- ga dykai. Ji atneš jums daug naudos. A. K. C. MAIGIS CO.

125 E. Main st., P. O. Box 26. Amsterdam, N. Y.

RACIUNO NAUJAI TRAUKTI PAVEIKSLAI

„Vainikų Dienoje“, ant šv. Kazimiero kapinių, bus rodomi sekančiose vieto- se:

Subatos vak., birželio 10 d. bažny- tinėj salėje, 1644 Wabansia avenue, North Side, Chicago, Ill.

Nedėlios vak., birž. 11 d., bažnyti- nėj salėje, Kensington, Ill.

Apart šių paveikslų bus rodoma daug moksliškų, ir juokingų paveik- slų. Programas trauks 2 val.

Paskutinis Raciuno vakaras, su Ka- rės paveikslais, bus pamedėlio vak., birž. 12 d., M. Meldazio svetainėj, 2242, W. 23rd Pl., Chicago, Ill. Cio- nais bus kartu rodoma taipgi pa- veikslai apvaikščiojimo Vainikų Die- nos ant kapinių. Bus taipgi illustruo- tos dainelės. Su pagarba A. T. Račlunas.

Jei nori pamatyti tikrai GERĄ TEATRĄ,

tai ateik į

MILDA

3138-42 So. Halsted St.

Cia už 5c matysite gražesnį Teatrą, kaip vidurmieštyje už 50c.

Kainos šioiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valandą kas vakaras.

Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei nori linkamai praleisti valandą liuo- so laiko užmirši savo nesamumus, tai ateik į

MILDOS-TEATRA.

Lietuviškos Knygos.

Apart daugelio įvairių knygų, dar galima gauti mano krautuvėje se- kančias knygas:

1. Amerika. Rinkiny įvairių faktų, statistika ir t. t.75

2. Gludi-Liudi. Naujos eilės Kl. Jur- gelionio, 106 pusl.50

3. Dvasios Gyvenimo Mechanika. Nauja knyga iš sryties psicholo- gijos. 148 pusl.50

4. Iš Ko Kila Melai ir įvairios skria- dos žmonijoje. 171 pusl.75

5. Inkvizicija, arba atpirkimas žmo- gas nuo šėtono. Parašė kun. Dembekis.1.25

6. Kankintojai ir kankintiniai už mokslią.\$1.00

7. T. Liet. Kalbos Gramatika. J. Damijonaitis. 119 pusl.35

8. Vadovėlis vokiečių kalbai pramok- ti. Labai paranki ir naudinga kny- gėlė.35

Į kitus miestus pasiunčiu užsaky- mus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,

901 West 33rd St., Chicago, Ill.

Nuo Karės Nukentėjusių Lietuvių Naudai.

Gerai žinomas jaunas lietuvių artistas-piešėjas, p. A. J. DULBIS, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveikslėlis čia įdėtas. Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuvių nuo karės.

Atvirutės yra puikiai nudailintos ir atspausdos dvejospos rūšies: Vienos yra atspausdintos ant baltos „4 ply“ Federal Bristol popieros; antros yra speciališkai dailės mylėtojams pagamintos ir rankomis koloruotos 8-se spalvose.

Kainos: Paprastųjų atviručių—2 už 5c; 6 už 15c; tuzinas už 25c. Rankomis spalvuotų: 10c. už vieną; 25c. už 3; 50c. už 6 ir \$1.00 už tuziną. Užsisakant šias atvirutes, siųskite pinigų šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI

Pres.

Lietuva Publishing Company 3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS

VIETINĖS ŽINIOS.

Prasidėjo republikonų konvencija. Seredoj prasidėjo republikonų konvencija Chicagoje. Laikraščiai einant spaudon, dar nebuvo žinia, kas liks nominuotas kandidatu į prezidentus. Pirmuose baliotavimuose labai stipriai laikosi teisėjo Hughes kandidatura.

Iš Mokyklų. Juozas Jonikaitis užbaigė mediciną Bennett Medical College. Juozo brolis yra jau praktikuojantis daktaras ant Prideporto.

Juozas Kriukis, vienas iš darbtesnių lietuvių-tautiečių, užbaigė pirmą prekybos kursą Leveckio Mokykloje. Leveckio mokykla, kaip girdėt, pereitą metų turijo apie 200 mokinių.

Preparedness Paroda. Pereitą subatą atsibuvo vidurmiestų didžiausia paroda (pereitą "L." numerį per klaidą paminėta, kad ji turėjo atsibuti nedėlioj).

Tokios parodos ne tik Chicagoje, bet ir jokiam kitame mieste dar nėra buvę. New Yorko parodoje dalyvavo 160,000 žmonių, bet Chicago sumušė ir New Yorką. Nuo pat ryto, pradėdant nuo 9 val., eilės maršutojų traukė per miestą be paliovos net iki vėlyvam vakarui. Eilės po eilių, benas po beno, draugystė po draugystės, darbininkai, amatininkai, biznierių, profesionalai, kariumenė, vyrai, moteris kaip tos nesulaikomos vilnys plaukė viena po kita per istisą dieną. Apskaitoma, kad daugiau 200,000 žmonių dalyvavo šioje parodoje.

Jos tikslu buvo parodyti, kad žmonės reikalauja tinkamesnio apsaugojimo šios šalies nuo neprietelių, kurie gali ją užpulti; kad jie reikalauja didesnio ir geresnio "prisirengimo": jeigu karė staiga užkluptų, kad būtų kuom atsiginti. Mat dabartinė karė parodė, kad ir milijonai plikių kumščių negali atlaikyti kelių gerų kanonių, arba kulkasvaizdžių. Girdėtis buvo, kad nekurios dirbtuvės (kaip Stock jardai) reikalavė nuo savo darbininkų, kad jie dalyvautų toje parodoje. Gal but, kad ir buvo tokių atsitikimų. Vienok iš to pakilusio upo, kokis tą dieną viešpatavo Chicagoje, aišku buvo matyti, kad vilnis negirdėto patriotizmo pagavo miestą.

Amerika—laisva šalis; jos gyventojai—laisvi piliečiai ir dideli "biznierių". Dienas—naktis jie praleidžia prie savo "biznių", bet kuomet pavojus, nors tolimas, pradeda grėsti Amerikos tautinei vėlavai—viskas eina šalin: ir bizniai ir partijiniai kiverčiai, ir tikybiniai nesutikimai. "Lai gyvuoją Amerika"—yra vienas visų šauksmas. Amerikoniškai gali turėti daug ydų, bet vienos ydos jie neturi—patriotizmo stokos.

Edelweiss BEER

Phone Canal 9

Phone Before Eleven Delivered Before Seven

Delivered promptly to you in any part of the city from one of our 22 distributing stations.

REIKALAUJA DARBININKŲ. Turime pilnai darbo restauracijos, fabrikuose ir privatiškuose namuose. Reikalaujame 25 vyrų po \$2.00 į dieną, nuolatinius, svarus darbas dirbtuvėms vidui per apskritus metus. Norint darbo atsiųskite

Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor. Room F.
Telefonas Normal 153

PIRKITE NAMUS.

Kiekvienas sveikas darbininkas gali ir privalo turėti savo namą.

Kodėl? Todėl, kad neturintis namo nei nepasijunta, kaip jo sunkiai uždirbti pinigai sudyla ir nieko neužkėdžia, o pirkęs namą, nei nepasijunta, kaip greitai ji išmoka ir turi savo ločną namą ir tokį žmogų visi guodoja, vadina Chicago ukėsu ir niekas nesibijo su juom reikalus turėti, o neturintį vadina randauninku, ar būdingierium, ir su juom nieko bendro nenori turėti.

Pirkti namą dabar yra geriausias laikas. Kodėl? Todėl, kad dabar darbai visur gerai eina, ir toliau žada dar geriau eiti. Ir štai kodėl. Amerika dabar turi daugybę kontraktų su Europa padirbimui amunicijos, automobilių, drabužių, ir kitų dalykų, kurie ims daugiausiai metų laiko. Tokiu būdu darbo Amerikoje bus dabar daugiau kaip kada nors buvo.

Sįmet taipgi bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška valdžia, visada Amerikoje buvo geri laikai. Taigi ir vėl turėsime gerus laikus, jeigu gausime republikonišką prezidentą.

Atminkite, kad kaip tik laikai eina geryn, tai ir properčių kainos eina augstyn. Ir todėl tai dabar yra geriausias laikas namus pirkti, kol yra pigūs, o paskui parduoti su geru pelnu, kada kainos pakils. Bet atminkite, kad properčių kainos kyla tikrai gerosi biznio vietoje. Geriausia biznio vieta yra tai Bridgeportas. Svarbiausia biznio gatvė yra Halsted. Jei norite ant pirktų properčių uždirbti, tai pirkite jas ant Bridgeporto, ne laukuose.

Mes turime pardavimui gerų properčių ir pigiomis kainomis, ant Halsted ir aplinkui, ir parduodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Čia Paduodame Tikrai Keletą iš Jų.

- 1 augšto murinis namas ant Emerald avenue arti 29-tos gatvės, 2 filatal po 5 raimus kiekviename maudyklė, toiletai, gasas, neša randos \$25.00. Kaina\$2,500.
- 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, arti 30-tos gatvės, 6 raimų pagyvenimas, maudyklė, toiletas, gasas, siltas vanduo, 2 raimai basemente su sinku, neša randos \$20.00. Kaina\$2,500.
- 2 augšto kampinis murinis namas, ant Emerald avenue, tarpe 31-mos ir 35-tos gatvių, 2 filatal: vienas 7 raimų, antras 6 raimų, toiletai ir vienas gražus tuščias lotas, neša randos \$45.00. Kaina\$7,000.
- 1 augšto murinis namas ant Emerald avenue, arti 35-tos gatvės, 2 filatal vienas 7 raimų ir vienas 4 raimų, neša randos \$24.00. Kaina\$2,700.
- 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, tarpe 36-tos ir 37-tos gatvių, 6 raimai, maudyklė, toiletas, gasas ir vienas tuščias lotas, neša randos \$20.00. Kaina\$3,000.
- 2 augšto murinis namas (naujas) ant Emerald avenue, arti 36-tos gatvės, 2 filatal po 6 raimus, maudyklė, toiletai, gasas, neša randos \$40.00, ir sykiu gražus tuščias lotas. Kaina\$5,000.
- 2 augšto medinis namas ant Emerald avenue, arti 36-tos gatvės, 2 filatal po 6 raimus, neša randos \$24.00 į mėnesį. Kaina tikrai\$2,000.
- 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, 2 filatal: vienas 5 raimų ir vienas 4 raimų, maudyklės, toiletai, barnė, neša randos \$22.00. Kaina\$3,200.
- 2 augšto medinis namas, ant Emerald avenue, arti 37-tos gatvės, 3 filatal: vienas 6 raimų, maudyklė, toiletas, 2-as 4 raimų ir 3-ias 3 raimų, neša randos \$32.00. Kaina\$2,500.
- 2 augšto medinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 4 filatal, neša randos \$35.00. Kaina\$2,500.
- 2 augšto medinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 2 filatal: vienas 6 raimų ir vienas 5 raimų, neša randos \$24.00. Kaina\$2,400.
- 2 augšto murinis namas ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvių, 2 filatal po 6 raimus, toiletai, gasas, porčiai, neša randos \$29.00 į mėnesį. Kaina\$3,000.
- 2 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 2 filatal, 5 raimai kiekvienam, toiletai, gasas, neša randos \$22.00. Kaina\$2,000.
- 2 augšto namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, viena pusė murinė ir kita medinė, 2 filatal, vienas 6 raimai o kitam 3 raimai. Užpalkyje 2 raimų filatas su klozetu, neša randos \$32.00. Kaina\$2,200.
- 2 augšto murinis namas prie Emerald ave., arti 38 str., 5 pagyvenimai, ir vieni pagyvenimu su daržine namas užpalkyje, išviso 6 pagyvenimai, kiekviename pagyvenime išelnamoji vieta, gasas ir t.t., duoda \$612.00 randos į metus. Kaina tikrai\$4,500.
- 2 augšto murinis namas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 filatal, vienas 3 raimų, o du po 4 raimus, toiletai, maudyklė, gasas, neša randos \$40.00. Kaina\$3,800.
- 3 augšto murinis namas, ant Union avenue arti 31-mos gatvės, 3 filatal po 6 raimus, maudyklės, toiletai, gasas, akmens frontas, labai stiprus ir gražus namas, neša randos \$60.00. Kaina\$6,000.
- 1 augšto murinis namas, ant Union avenue, arti 32-tos gatvės, 2 filatal po 4 raimus, basementas, porčiai, gasas, neša randos \$25.00. Kaina\$2,800.
- 3 augšto murinis namas ir basementas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 filatal po 6 raimus, toiletai, maudyklės, gasas; barnia atneša randos \$12, išviso atneša randos \$68.00. Kaina\$7,000.
- 2 augšto murinis namas ant Union avenue, arti 32-tos gatvės, 4 filatal po 4 raimus, akmens fundamentas, neša randos \$50.00 į mėnesį. Kaina\$5,200.
- 2 augšto medinis namas ant Union avenue, arti 33-tos gatvės, neša randos į mėnesį \$32.00. Kaina tikrai\$2,500.
- 3 augšto murinis namas ant Union avenue, arti 33-tos gatvės, 3 filatal po 6 raimus, maudyklės, toiletai, naujas plumbingas, didelis basementas 10 metų senas, neša \$60.00 randos į mėnesį. Kaina\$7,500.
- 2 augšto medinis namas ant Union avenue, arti 33-tos gatvės, 4 filatal po 4 raimus, neša randos \$32.00 į mėnesį, reikia inesti tikrai \$500. Kaina\$3,200.

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St., Chicago

NAUJAI ATSPAUSTA

Apie Žemę ir Kitus Svietus.

Ši knyga pati aiškiai pasako apie savo vertę, nes taip dažni jos reikalaujimai, nuo žmonių vis ateinanti, mus privertė vėl ją atspausdinti. Šioje knygoje aprašoma APIE ŽEMĘ ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus sutaisė ŠERNAS. Aprašo, kas yra žemė iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Chicago, Illinois 1896.

pusl. 255. 75
Ta pati apdaryta\$1.00
Užsisakant šią knygą, siųskite pinigus šiuomi adresu:

A. OLSZEWSKI

PRES.
LIETUVĄ PUBLISHING CO.

3252 South Halsted Street.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos
MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name. Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir bankietus.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsibūva didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniems baliams, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada čemesnėje salėje būva gėrimams baras ir stalai: šovačiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyti, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdomum Sekančios:

VIENA SALĖ	Stokiam Dienom	Subatomi ir Svenatomi Dienom
Paprastiem šokiams (baliams)	\$10.00	\$15.00
Baliams su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliams be programo, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliams su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00
ABIDVI SALES VIENAM BALIUI.		
Baliams be programo, gėrimus vartojant	25.00	45.00
Baliams su programu ir gėrimus vartojant	30.00	50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam		5.00

Kitiem susirinkimam kainos pagal sutartį. Jei reikia, gali turėti kukių virimui, torielkas, pelius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą \$5.00 extra.

Parsamdomum kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

KONSTITUCIJA

yra kiekvienos draugijos fundamentas, todėl reikia turėti ją gražiai ir aiškiai atspausdintą. Mes esame specialistai konsultuoti ju dirbime. : : : :
Jeigu turite prirengę konstituciją, pasiųskite mums laiską, o mes prisišimsime kainą. Jeigu dar neturite, o norėtumėt rengti konstituciją, tai pareikalaukite "sampilų," o mes prisišimsime, kiek misonėkit parašyti kokia draugija: katalikiška, tautiška ar partijinė.

MILDA PRINTING HOUSE

u J. J. Bačiūnas ir J. P. Pajauskas
Savininkai
814 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 7184

Pavasarinis Atidarymas.

Mūsų krautuvė yra pripildyta naujosios mados Siutais ir pavasariniais kaitais taip, kad kiekvienam galime pritaikyti kaip užsakymu darytą. Mūsų kainos nuo \$10.00 iki \$30.00, geriausių materijų ir garantuojame spalvą visų drapanų. Jei pas mus pirktas netinka, tai mes apmainome, arba pinigais sugrąžiname. Taigi gali likėti, kad nebūsi prigautas.

Mūsų krautuvėje randasi vyrų ir vaikų apredalai, taipgi pilna eilė aukšnių dailių.

Krautuvė atdara: Utarninke, Ketverge ir Subatoj iki 9:30 valandai vakare. Nedėliomis iki pietų. VIENA KAINA VISIEMS.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Olszewskio banko name.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius darbus, sodus ir puikliausius viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 vioskle paveikslai) už pačią pigiausią kainą—\$3.20. Vieno Teleskopo kaina 75c, o 6 serijų \$3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už \$3.20. Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų pristatysime uždėk. Reikalaudami adresuokite šitaip: LIETUVĄ PUBLISHING CO., 3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

CHICAGIEČIŲ ATIDAI

Naudinga Dovanai! Dykai! "VADOVELIS"
Nauja knyga, 16 puslapių Kiekvienam Reikalingas Sutaiss

J. J. HERTMANOWICZ
Nepirk! Nestatyk! Netaisyk namų! Pakol neperskaitys! Šitą vadovėlį Gavimui tos knygos kreipkitės ypataiskai, arba pasiųskite pačiu savo vardu pavardę ir tikrą adresą, įdėdami už 2c. pačios ženklei, padengimui pasiuntimo lėšų. Elkite, arba rašykite pas:

J. J. HERTMANOWICZ
3133 Emerald Ave., Chicago, Ill.

SUPAŽINDINKITE ANGLUS

SU LIETUVA, platintindami Dro Jono Šliupo parašytą anglų kalboje knygą LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT

išleido Amerikos Lietuvių Spaudos Draugija. Kaina—50 centų. SLA., TMD. kuopoms, draugijoms ir knygų platintojams, imantiems daugiau 10-ties egzempliorių, nuleidžiama tam tikras nuosimtis. Reikalaukite mūsų redakcijoje, arba pas autorių, Dr. J. Šliupą, 1419 No. Main av., Scranton, Pa.

Užimk Daugiau Srities —Su Telefonu

TELEFONAS lošia svarbią rolę kasdieniniame darbo kiekvieno vėliausios iki minutai mados pardavinėtojo.

Iš įsteigtųjų centrinių vietų Bello apmokamomis linijomis galima užimti daug didesnę sritį, negu vaikščiojant pačiam pas kiekvieną kostomerį, ar jiekant tojo.

Patogumai suteikiami Bello pasitarnavimu, užvaduoja pardavinėtojams energiją, laiką ir padidina jų vertėvystės apštį.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

NUOKELIAI.

"NEKALTAS."

Vaikas apie 15 metų pavogė savo "bosui" penkis doliarus. Kuomet jis tapo suareštuotas ir atiduotas teismui, teismas paskyrė jam advokatą, kad jis jo būtų tinkamai prižiūrėti.

Advokatas išklausinėjo vaiko ir iš jo pasakojimo įsitikino, kad vaikas yra nekaltas. Jis gražiai ir iškalbingai gynė vaiką, atkreipdamas teisėjų atydą ypač į tai, kaip visas vaiko gyvenimas būtų sudarytas, jeigu jam dabar reikėtų eiti kalėjimą. Teisėjai vaiką išteisino ir išnėšė verdiktą "Nekaltas."

Po teismo ateina vaikas advokato padėkavoti ir klausia jo, kiek jam priklauso už bylos gynimą.

— O kiek pats pinigų turi? — klausia vaiko advokatas.

— Nu-gi tų penkių! — atsako "nekaltas" vaikas.

PAS DENTISTĄ.

Svečias: Kodėl daktaras nepiepė patatyt savo ofise nei vienos kėdės, kad žmonės turėtų kur prisėsti?

Dentistas: Tas visai nereikalinga: kam dantis skauda, tas nemyl ant vietos sėdėti.

KODEL JIS LIUDNAS.

— Tėte, a tėtė! Kodel šitas paršiukas toks liudnas? — klausė mažas Jonukas pas savo tėvą.

— Mano vaikeli, — atakė tėvas — matai, jo motina kiaušė ir tėvas taipgi kiaušė, tai ko šis nebagas paršas turi džiaugtis iš tokių tėvų?

NUSIDAVĖ Į MOTINĄ.

— Istikro navatna, kad tamistai visai nieko nežėla. Tamistos tėvas tai turėjo barzdą kaip šapėtį.

— Mat šiūm atžvilgiu aš nusidaviau į motiną.

NĖR BĖDOS.

— Tai ką, tamistėle, girdžiui, kad palaidojot savo vyrą?

— Nu, je, palaidojau. Dabar bent nesirūpinu, kur jis per kiaušas naktis dingsta.

APIE VAIKUS.

Anąsyk indėtoje grazeton apie tai, kas yra meilė, tai dabar indėkit apie tai kas yra vaikai — eia jūms ir prisimėnū išlūmoėjimā.

Kačieliūs.
Bankierius sako: vaikai — tai naujas procentas nuo gyvenimo kapitalo.

Daržininkas: — tai meilės vaisius.
Aktorius — debutantai, kurie dar nežino, kokios roles jiems reikės gyvenime lošti.

Nekurios motinos mano, kad vaikai — tai kalbančios lėšės, kurias reikia gražiai daryti vjškiais skarmalais.

Daktaramas — tai puikus pelno šaltinis.

Raštininkui — tai šauksmo ženklas.

Redaktorui — "Extra Priedas".

GERA TARNAITĖ.

Ponia, įeidama kūchnėn:

— Tfu, kad tu surugtum, mano mergaitė: net man vėmė noris, taip čia pas tave bjauri ir smirda...

Tarnaitė: O tai gerai jūms ponitute: kam ponja leida ten, kur jai nereik.

Kibirkštis.

Ka ten Bulota turi paisyt ant SLA. seimo, kada jam bankietus rengia net — numirėliai (taip vadinama Chicago Lietuvių Draugijų Sąjunga, kuri jau daugias metų, kaip kojas užvertė).

X=X
Tik-gi ir žiaurumas to likimo: Jurgelionis nuvažiuo Seiman aprašinėti savo lochos kandidatus pagrabą.

X=X
Šluipas pastatė Bulotai taską.

X=X
Stoviu ant gatvės Chicagoje, žiūriu važiuoja vežimas; ant šono parašyta: "RAUGAS". Pasirodo, kad tai "Drango" fordukas gazieta išvažioja, tik raidė D užsitrynė. Chicago Mikas.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlauskis

Generalis
Kontraktorius ir
Namy Statėjas.

2123 W. 23rd St.

EVESKIO Prekybos
ir Kalbų

Dieninė ir MOKYKIA

Cia gali išmesti Anglų kalbos nuo pradinių iki aukščiausių, taipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Algės, Matematos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygosvystės, Dailiarakės, Laikų rašymo, Prekybos taisyklių ir tt. Cia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.

3106 So. Halsted St. Chicago

Reikalauk Aprašymo

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3337 So. Morgan St., Chicago.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, ILL.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

3122-Kampas 31 ir So. Halsted gatvė.
(Dygnimas tūri apšvietimą.) CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law

Lietuvius Advokatas

30 W. LaSalle St., Chicago, ILL.

Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114

Telephone Franklin 1173

Gy. 3112 S. Halsted St., aril 31-32

Telephone Yards 3159

DIDELIS
SUVALKIJOŠ
ŽEMĖLAIS
(Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 collu.

Penktoose spalvose (koliorose).

Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačias, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubelių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausio žemėlapis lietuvių kalboje." — Persiųto labai puikiai! — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina

VIENAS DOLIARIS

su prisijuntimu į namus.

Reikalaukit pas

B. K. BALUTIS,

3252 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

ŠALTA

Eina jau 25 metų

Utarininkais ir Pėnyčiomis

Prenumerata metams \$2.50

" " pusei metų \$1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOZKOWSKI CO.,

Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA-

Gramatika angliškos kalbos

mokyklis be mokytojo (apdaryta)\$1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokyklis skaityti ir rašyti be mokytojo15c

Naujas Budas mokyklis rašyti be mokytojo10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su pavelskiais (apdaryta)35c

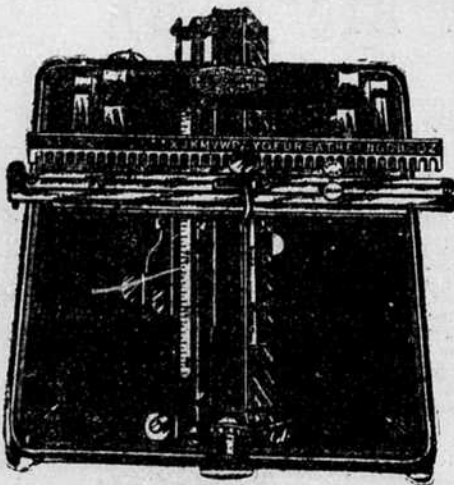
Viso \$1.60

Kas atsiųs šiąproga šia apgarsinimą iš "Lietuvos" ir \$1.00 per mo-nę orderi, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolajis,

R. F. D. Route 2, Hudson, N. Y.

Rašomos Mašinos.

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už \$10.00.

Jeigu nori turėti drąsą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American" o ne sigallėlį.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirka už \$100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio suprantą, kaip su ja rašyti.

Kataloga rašomųjų mašinų ir visokių kny-

gų prisijunčiame užduky.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuolimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,

3252 So. Halsted str.,

Chicago, ILL.

D-re Maria Dowiat-Sass

Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1203

Valandos:
ryt 9:30 iki 12:00 val. ryto
p. 1:30 iki 8:00 val. val.
Nedėliomis
ryt 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija

5208 W. Harrison Street

Tel. Austin 737

Valandos:

tikslai iki 9:00 kiekvieną rytą

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai suėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vaikų siutus \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Storas atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliomis — iki 6 val. vakare.

Nuo 1-mos dienos Gegužio-May, 1916

RUSIŠKOS LINIJOS LAIVAI

Pradės vėl Plaukti

Iš Archangelsko Amerikon

Kas norite parsitraukti savo gimines išbėgusius laike karės Rusijon, tai pirkite šifkortes dabar, kad jie suspėtų ant pirmo laivo plaukiančio iš Archangelsko į Ameriką gegužio 1 d. 1916 m.

Šifkortes ir pilną informaciją galite gauti

A. OLSZEWSKIO BANKE

3252 S. Halsted St., Chicago, ILL.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.

Pirma bankon pinigų ir moka 3%.

Už sudėtus pinigų mūsų bankoj duodame čekių knygtę, iš kurios parasyti čekiai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamo bankines skryneles (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifkortes ir stundžia pinigų į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarinkais ir pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

REIKALAUJA DARBININKŲ:

25 šerdžių dirbėjų (core makers); taip-pat merginų mokintis šerdis dirbti. Gera mokestis, nuolatinis darbas, jokių klūčių.

Chicago Malleable Castings Co.
12000 So. Racine ave., West Pullman, Chicago, ILL.

Phone Drover 5082

Dr. K. Drangelis

LIETUVIS DENTISTAS

3261 So. Halsted St., Chicago

Užrašyk sau ar save pažįstamiems Lietuvoje ir Amerikoje VIENYBE LIETUVININKU

Eina jau 30-tuk metų.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanėdoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei metų.

Pamatinimui vieną nam. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

!! Pranešimas !!

Šiuomi praneši, kad nuo pradžios Rugpjūčio mėn. perkeliu savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 5831

Dr. P. WIEGNER

JEIGU NORI

NUSIPIRKTI SAU

Nama arba Lota

Be klapato, rupesčio, pigiai ir teisingai;

Insuriti savo Turtą, Išdirbti Raštus,

TAI EIK PAS

J. J. Kertmanowicz

3133 EMERALD AVE.

REIKALAUJA DARBININKŲ:

25 šerdžių dirbėjų (core makers); taip-pat merginų mokintis šerdis dirbti. Gera mokestis, nuolatinis darbas, jokių klūčių.

Chicago Malleable Castings Co.
12000 So. Racine ave., West Pullman, Chicago, ILL.

Phone Drover 5082

Dr. K. Drangelis

LIETUVIS DENTISTAS

3261 So. Halsted St., Chicago

Užrašyk sau ar save pažįstamiems Lietuvoje ir Amerikoje VIENYBE LIETUVININKU

Eina jau 30-tuk metų.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanėdoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei metų.

Pamatinimui vieną nam. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

!! Pranešimas !!

Šiuomi praneši, kad nuo pradžios Rugpjūčio mėn. perkeliu savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 5831

Dr. P. WIEGNER

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113

Dr. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 14th STREET

Canal 2113